Forebyggendeanalyse

2025

Innhold

Sammendrag 5
2. Metode 10
2.1 Mandat, forankring og organisering 10
2.2 Formål 11
2.3 Arbeidsform 11
2.4 Forkortelser 12
3. Bakgrunn for analysen 16
3.1 Utvikling i boligtyper 16
3.2 Flere blir eldre 19
3.3 Barn og unge som mottakere av brannverninformasjon 23
3.4 Innbyggere med andre morsmål enn norsk 25
3.5 Brannvesenets beredskapsoppdrag 25
4. Dagens organisering av brannforebyggende avdeling 30
4.1 Feiing og tilsyn 30
4.2 Tilsyn, informasjon og øvrig saksbehandling 30
5. Forebyggende oppgaver 34
5.1 Nasjonale mål 34
5.2 Myndighetskrav 36
5.3 Egne krav 36
5.4 Kartlagt risiko 37
5.4.1 Avgrensning 39
5.4.2 Forebyggende tiltak for å håndtere kartlagt risiko 39
6. Dimensjonerende oppgaver 42
6.1 Informasjons- og motivasjonstiltak 42
6.1.1 Befolkningen generelt 42
6.1.2 Særlig utsatte grupper 43
6.1.3 Oppfølging av bekymringsmeldinger 45
6.2 Tilsyn 46
6.2.1 Særskilte brannobjekter 47
6.2.2 Brannfarlig og/eller eksplosjonsfarlig stoff 49
6.2.3 Fyrverkeri 50

6.3 Ulykkesforebyggende oppgaver i forbindelse med håndtering av farlig stoff og ved transport av farlig stoff på veg og jernbane 50
6.4 Feiing og tilsyn med fyringsanlegg 51
6.5 Kartlegging, planlegging og evaluering av forebyggende arbeid 54
6.6 Andre oppgaver 55
6.7 Sårbarhet 55
6.7.1 Kapasitet 56
6.7.2 Kompetanse 57
6.7.3 Skade i tjenesten 58
6.8 Oppsummering 59
7. Dimensjonering av forebyggende avdeling 66
Litteraturliste 68
Vedlegg til forebyggendeanalysen 72

Versjonslogg

Versjon	Dato	Status	Evt. merknader
0	21.02.2025	Utkast sendt på høring	

GAULDAL
BRANN OG REDNING
IKS

Sammendrag

De overordnede nasjonale målene for brannvernområdet er at ingen skal omkomme som følge av brann, vi skal unngå tap av uerstattelige kulturhistoriske verdier, unngå branner som lammer kritiske samfunnsfunksjoner, styrke beredskap og håndteringsevnen og minske tapene av materielle verdier (Stortingsmelding nr. 16 (2023-2024)). Målrettet satsning på forebyggende arbeid er fortsatt en hovedstrategi for å forhindre og redusere konsekvensene av branner. Det er urealistisk å forvente at forebyggende tiltak helt vil fjerne risikoen for uønskede hendelser, men det forebyggende arbeidet må ha som mål å sørge for at branner som oppstår til en viss grad er håndterlige og at faren for tap av liv og verdier holdes på et nivå som er akseptabelt for samfunnet som helhet.

Forebyggende avdeling skal være dimensjonert slik at brann- og redningsvesenet er i stand til å utføre et tilfredsstillende forebyggende arbeid i tråd med forventningene fra sentrale og lokale myndigheter. Forebyggendeanalysen identifiserer ni hovedarbeidsområder:

- Informasjons- og motivasjonstiltak til befolkningen generelt
    - satsning på informasjonstiltak rettet mot barn og unge
- Informasjons- og motivasjonstiltak rettet mot særlig utsatte grupper
    - I samarbeid med kommunenes helse- og omsorgstjeneste
- Oppfølging av bekymringsmeldinger
- Tilsyn i særskilte brannobjekter
- Tilsyn med virksomheter som oppbevarer eller på annen måte håndterer brannfarlig og/eller eksplosjonsfarlig stoff
- Saksbehandling og tilsyn med utsalgssteder for fyrverkeri
- Feiing og tilsyn med fyringsanlegg
- Kartlegging, planlegging og evaluering av forebyggende arbeid
- Andre oppgaver

Tilsyn, feiing og saksoppfølging er i stor grad arbeidsintensive oppgaver, med begrensede muligheter for å rasjonalisere. Brann- og redningsvesenforskriften stiller spesifikke krav til hvilken kompetanse leder, forebyggende personell og feiere (brannforebyggere) skal ha. Der det er identifisert behov for annen kompetanse, foreslås det løst gjennom tilgang på slik kompetanse ved behov, eks. avtale om juridisk bistand.

Bemanning på miniumsnivå gjør avdelingen sårbar i perioder med utskifting av personell, sykefravær og lignende. Analysen vurderer hvilke sårbarheter som kan ha innvirkning på hvordan brann- og redningsvesenet er i stand til å ivareta sine oppgaver. Analysen har kartlagt at det er behov for å styrke avdelingen med 1,2 årsverk, hvorav ett årsverk feiing og tilsyn (boligseksjonen). Næringsseksjonen er foreslått videreført med minimumsbemanning, med mulighet for innhenting av ressurser fra deltidspersonell og eventuelt annet dagtidspersonell ved behov.

Forebyggendeanalysen er en del av underlaget for dokumentasjon av brann- og redningsvesenet (brannordning) som skal legges fram for kommunestyrene i de respektive eierkommunene for endelige vedtak.

2

Metode

2. Metode

Gauldal brann og redning IKS, GBR, eies av kommunene Melhus og Midtre Gauldal og skal ivareta eierkommunenes plikter og oppgaver for å forebygge og begrense konsekvensene av brann, eksplosjon og andre ulykker[1]. Ansvarsområdet er begrenset til eierkommunenes geografiske utstrekning. Forebyggendeanalysen skal, sammen med beredskapsanalysen, danne grunnlaget for å bestemme og dokumentere organisering, bemanning og utrusning av GBR.

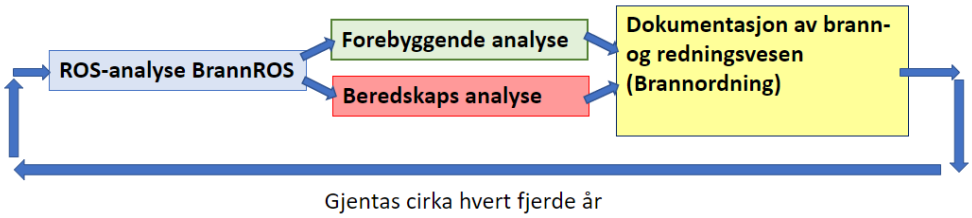

Figur 1: Prosess for dokumentasjon av organisering, bemanning og utrustning av brann- og redningsvesenet (tidligere brannordning).

2.1 Mandat, forankring og organisering

Mandat for revisjon av forebyggendeanalysen er begrunnet i krav i brann- og redningsvesenforskriften § 6, tredje ledd. Styret er orientert om arbeidet og styreleder inngår i styringsgruppe.

Forebyggendeanalysen skal gi svar på om organisering og dimensjonering av brann- og redningsvesen sikrer at regelverk og mål for eierne innfris. Dokumentasjon av brannvesenet, ROS-analyse, forebyggendeanalyse og beredskapsanalyse, er grunnlaget for fastsetting av nødvendig dimensjonering av brann- og redningsvesenet og skal til slutt legges fram for kommunestyrene i de respektive eierkommunene for endelige vedtak.

Det brukes en prosjektorganisering hvor administrativ arbeidsgruppe produserer analysen. En styringsgruppe hvor styreleder og arbeidsgruppene for ROS-analyse, forebyggendeanalyse og beredskapsanalyse inngår, har det overordnede ansvaret for

[1] Selskapsavtale for Gauldal brann og redning IKS, 06.10.2005.

prosessen. Det er gjennomført en samling med ansatte som en del av arbeidet. Analysen ble sendt på høring før dokumentasjonen ferdigstilles.

2.2 Formål

Hensikten med forebyggendeanalysen er å sørge for at forebyggende avdeling har nødvendig kapasitet og kompetanse til å kunne sikre et tilfredsstillende forebyggende arbeid. Analysen tar utgangspunkt i hvordan lovpålagte oppgaver og lokal risiko og sårbarhet, identifisert i BrannROS, kan forebygges. Sammen med beredskapsanalysen skal forebyggendeanalysen danne grunnlaget for dimensjoneringen av GBR.

2.3 Arbeidsform

Forebyggendeanalysen er i 2025 utarbeidet av en prosjektgruppe bestående av;

Herbjørg M. Ishol

Oda S. Berg

Ved oppstarten av forebyggendeanalysen ble det gjennomført en workshop for alle som er ansatt i brannvesenet på heltid. Deltagerne fikk flere spørsmål og oppgaver de skulle diskutere. Dette førte til et godt grunnlag for videre arbeid med analysen.

Arbeidet er gjort med utgangspunkt i nasjonale mål og lovverk samt kartlagt risiko og sårbarhet i beredskapsområdet. Krav til kompetanse og dimensjonering av forebyggende avdeling er per i dag regulert av brann- og redningsvesenforskriften (Brann- og redningsvesenforskriften, 2022). Overordnede mål og krav nedfelt i brann- og eksplosjonsvernloven med tilhørende forskrifter er belyst med utgangspunkt i lokale forhold og kartlagt risiko og sårbarhet.

2.4 Forkortelser

Følgende forkortelser er brukt i teksten uten nærmere forklaring:

GBR	Gauldal Brann og Redning IKS
DSB	Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap
BrannROS	Risiko- og sårbarhetsanalyse for Gauldal brann og redning IKS
BST	Brannsamarbeid Trøndelag
Brann- og redningsvesenforskriften	Forskrift om organisering, bemanning og utrustning av brann- og redningsvesen og nødmeldesentralene av 15. September 2021 nr. 2755
DLE	Det lokale eltilsyn
SSB	Statistisk sentralbyrå
NVE	Norges vassdrag- og energidirektorat

Rosendahl
1
FLOBY
Støren barnehage
Tlf.: 72 40 32 65
Mob.: 95 96 56 09
Støren barnehage
Tlf.: 72 40 32 65
Mob.: 95 96 56 09
Støren barnehage
Tlf.: 72 40 32
Mob.: 95 96 56

3

Bakgrunn for analysen

3. Bakgrunn for analysen

Folketall, utstrekning og næringsvirksomhet i beredskapsområdet er beskrevet i BrannROS kapittel 3. For å få et bedre grunnlag for analysen gis det i dette kapittelet en mer utvidet beskrivelse av boligbebyggelsen og befolkningen i området. I tillegg er det tatt med noe brannstatistikk for å vise hovedtyper av hendelser GBR rykker ut på.

Melhus og Midtre Gauldal er typiske «bygdekommuner» med stort fokus på bygdas kvaliteter og det er et uttrykt politisk mål å utvikle kommunene videre med aktive bygdesamfunn. Det bor i dag knapt 24 000 innbyggere i området.

Tabell 1: Folketall per 20.11.2024 og forventet befolkningsutvikling (SSB, 2024).

Kommune	Befolkning per 20.11.2024	Innbyggere under 20 år		Innbyggere fra 65 år og eldre		Befolkning, forventet utvikling	
						2030	2050
Melhus	17 735	4 327	24 %	3 211	18 %	18 201	19 615
Midtre Gauldal	6 134	1 399	23 %	1 307	21 %	6 112	5 986
Samlet	**23 869**	**5 726**	**24 %**	**4 518**	**19 %**	**24 313**	**25 601**

3.1 Utvikling i boligtyper

Rundt halvparten av innbyggerne i området bor i tettsted[2]. Til sammenligning bor 83 % av befolkningen i Norge som helhet i tettsted, et bosettingsmønster tydelig preget av at folk søker inn mot byer og større tettsteder for jobb og arbeid. I følge Ssb sine analyser, vil sentraliseringen fortsette. Flere vil trekke inn mot de store byene, mens aldringen av befolkningen fortsetter i tråd med økende levealder. Det er særlig sterkt i distriktene og i kommunene der befolkningen synker (Leknes & Løkken, 2024).

[2] Tettsted defineres av SSB som et område der det bor minst 200 personer og der det (med noen unntak) ikke er mer enn 50 meter mellom husene.

Nøkkeltall knyttet til bomønsteret i området er vist i tabell 2 og tabell 3. Oversikten over boligtyper i tabell 3 viser tydelig at det har blitt flere boliger i boligblokk og andre bygningstyper som for eksempel kombinerte bolig- og forretningsbygg. I nedre Melhus har det i løpet av den siste fireårsperioden vært stor byggevirksomhet og tettstedet har etter hvert fått et betydelig antall leilighetsbygg og bygg med kombinasjonen av næring og bolig. Parkering skal i all hovedsak skje i parkeringskjeller. Denne utviklingen vil fortsette. Ifølge Melhus kommune var de i november 2024 kjent med 20 konkrete byggeprosjekter som, hvis de blir realisert, vil medføre 1412 nye boenheter i nedre Melhus (S. Haugen, personlig kommunikasjon, 26.11.2024). Hvis alle blir realisert innenfor en 10-årsperiode, vil tettstedet Melhus ha minst 3 000 flere innbyggere før 2034.

Tabell 2: Bomønster per 25.11.2024 (SSB, 2024).

Kommune	Andel som bor i tettsted	Andel som bor på landbrukseiendom	Andel som bor i eid eller leid bolig			Andel kommunalt disponerte boliger
			Selveier	Andels-/aksjeeier	Leier	
Melhus	65 %	14,7 %	82,5 %	1,9 %	15,6 %	5,8 %
Midtre Gauldal	42 %	30,8 %	81,8 %	0,8%	17,4 %	6,9 %

Det ser ut til å være en tendens til at flere av beboerne i leilighetsbyggene i sentrum av Melhus er enslige voksne eller voksne par uten barn. Mange har tidligere bodd i enebolig, men har valgt å flytte til leiligheter i sentrum. Effekten av dette er allerede merkbar for helse- og omsorgstjenesten i Melhus (I. Frøseth, personlig kommunikasjon, 12.12.2024).

Tabell 3: Boligtyper i kommunene per 12.03.2024 (SSB, 2024).

Boliger (bebodde og ubebodde)	Melhus		Endring	Midtre Gauldal		Endring
	2020	2024	2020 - 2024	2020	2024	2020 - 2024
Enebolig	4960	5011	1 %	2375	2381	0 %
Tomannsbolig	735	747	2 %	314	308	-2 %
Rekkehus, kjedehus og andre småhus	578	685	19 %	262	278	6 %
Boligblokk	629	845	34 %	127	132	4 %
Bygning for bofellesskap	232	227	-2 %	83	91	10 %
Andre bygningstyper[3]	277	360	30 %	72	71	-1 %

[3] Andre bygningstyper inkluderer i hovedsak boliger i garasjer, næringsbygninger og andre bygningstyper som ikke er boligbygninger.

Småhus (eneboliger, tomannsboliger og rekkehus) skal oppføres med skorstein (krav i teknisk forskrift[4]) med mindre boenheten har oppvarming ved hjelp av vannbåren varme eller tilfredsstiller kriteriene for passivhus. En analyse publisert av Statistisk sentralbyrå i 2022 viser at de aller fleste våningshus og eneboliger i 2012 hadde vedovn og/eller peis, henholdsvis 98 % og 86 % (Bøeng, 2022). Som vist i tabell 4 kan man gå ut fra at nesten alle boliger av denne typen har fyringsanlegg[5] og gjennom tilsyn med fyringsanlegg kommer vi i kontakt med de aller fleste som bor denne typen bolig og/eller har fritidsbolig. Vi kommer i mindre grad i kontakt med de som bor i blokk, bofellesskap eller andre bygningstyper.

Tabell 4: Eneboliger, tomannsboliger, rekkehus og andre småhus, leiligheter og hytter registrert i kommunene sammenstilt med registrerte skorsteinsløp i bruk per 12.12.2024 (Statistisk sentralbyrå, 2024; GBR, 2024).

Boligtype og skorsteinsløp	Melhus	Midtre Gauldal	Samlet
Eneboliger, tomannsboliger, rekkehus og andre småhus	6 443	2 967	9 410
Leiligheter i blokk, bofellesskap og andre bygninger	1 432	294	1 726
Fritidsbygg (hytter, sommerhus o.l.) inkl. helårsbolig og våningshus benyttet som fritidsbolig	1 054	2 213	3 267
Antall skorsteinsløp (i bruk)	6 297	5 046	11 343
• Skorsteinsløp i boliger og andre bygninger	5 318	2 517	7 835
• Skorsteinsløp i fritidsboliger/ sæterhus	977	2 526	3 503

[4] Teknisk forskrift til plan- og bygningsloven § 14-4
[5] Fyringsanlegg: Skorsteinsløp med tilhørende ildsted (ovn, peis, fyrkjel).

3.2 Flere blir eldre

Den demografiske utviklingen i Norge innebærer at andelen eldre og innvandrere i befolkningen øker. Innen 2035 forventes det at befolkningen i Norge vil bestå av flere over 65 år enn barn og unge i aldersgruppen 0-20 år. Samtidig blir antallet personer i aldersgruppen over 80 år, en gruppe som i dag er store brukere av helse- og omsorgstjenester, mer enn dobbelt så stor innen 2050 (Tømmerås og Thomas, 2024).

Per i dag er hver femte innbygger i området i aldersgruppen 65 år eller eldre. Andelen er høyere i Midtre Gauldal enn i Melhus, en trend som forventes å fortsette i tråd med vedvarende flytting fra mindre sentrale kommuner til mer sentrale kommuner.

I stortingsmelding nr. 16 peker regjeringen på at «en større andel eldre i befolkningen kan påvirke brann- og redningsvesenet oppgaver og prioriteringer, blant annet i form av økt behov for assistanse fra brann- og redningsvesenet til helserelaterte oppgaver (Meld.St.16 (2023-2024), s.11).

Det har lenge vært kjent at eldre er overrepresenterte i dødsbrannstatistikken. Det er ikke alder i seg selv som er problemet, men med økende alder følger ofte en eller flere funksjonsnedsettelser som redusert syn og/eller hørsel, redusert bevegelig, lengre reaksjonstid, svimmelhet/ustødighet og redusert kognitiv funksjonsevne. Disse faktorene har blant annet betydning for evnen til å oppfatte lyden fra en røykvarsler og handle riktig og raskt nok ved en brann (Thomas, 2024). En gjennomgang av alle dødsbrannene i Norge de siste 5 årene viser at for personer 67 år og eldre var nedsatt førlighet, psykiske lidelser og røyking de viktigste helserelaterte risikofaktorene (Aamodt og Skilbred, 2024). For personer under 67 år var psykiske lidelser, røyking og ruspåvirkning de viktigste helserelaterte risikofaktorene, ofte med tilstedeværelse av mer enn en faktor.

Figur 2: Ni av de mest sentrale utviklingstrekkene i samfunnet i dag (Midtre Gauldal, u.å.).

Ifølge Stortingsmelding nr. 24, Felleskap og meistring, kan de som når pensjonsalder i dag forvente å leve to tiår som pensjonister og det er både et nasjonalt og lokalt mål å tilrettelegge for at så mange som mulig skal kunne bo hjemme så lenge som mulig (Meld. St. 24, 2022-2023). Prognosene for Melhus viser at behovet for pleie og omsorg forventes å vokse med cirka 90 % i perioden fram til 2040[6] og kommunen har siden 2016 arbeidet med omstilling av helse og omsorgstjenestene gjennom prosjektet «100 år i eget hjem». Målsettingen med prosjektet er å bidra til at innbyggerne skal bo hjemme så lenge som mulig, og få tilbud om pleie- og omsorgstjenester i egne hjem i stedet for på institusjon. Det samme gjelder Midtre Gauldal kommune. Her er det også tatt grep for å ruste helse- og omsorgstjenesten for en stor økning i antall eldre. Sykehjemstilbudet er samlet på Midtre Gauldal sykehjem og de gamle sykehjemmene i Budal, Singsås og Soknedal, samt alderspensjonatet på Støren er omgjort til bo- og dagsenter rettet mot eldre og andre med behov for/ønske om et tilrettelagt botilbud (Midtre Gauldal kommune, u.å., s.14). Hjemmetjenesten i begge kommunen erfarer at eldre som for 3-5 år siden ville fått

[6] Hundre år i eget hjem – aktiv i eget liv, 31.03.2020, www.melhus.kommune.no

sykehjemsplass i dag blir boende hjemme (Helse og velferd i Melhus og Midtre Gauldal kommune, personlig kommunikasjon, 15.01.25 og 12.02.25).

Midtre Gauldal er i gang med å tilby forebyggende hjemmebesøk til kommunens innbyggere med mål om at alle skal få tilbud om hjemmebesøk ved fylte 67 år. Melhus kommune har valgt en litt annen tilnærming. Her arrangerer kommunens Innsatsteam[7] forebyggende informasjonsmøter for utvalgte årskull med tema som tilpasning av bolig, fysisk aktivitet, brannsikkerhet og velferdsteknologi.

[7] Innsatsteamet er et tverrfaglig team bestående av fysioterapeuter, ergoterapeut og sykepleier med fokus på forebygging og tidlig innsats.

Figur 3 Brosjyre om brannsikkerhet hjemme utarbeidet av Innsatsteamet i Melhus (Melhus kommune, 2023).

3.3 Barn og unge som mottakere av brannverninformasjon

Brannbamsen Bjørnis er hele Norges superhelt og trøstebamse. Trøstebamsen ligger i brannbilene og deles ut til barn som har vært involvert i branner eller andre ulykker. Trøstebamsen brukes som et verktøy for å kommunisere med barna og gi trøst i en vanskelig situasjon. Bjørnis er også brannvesenets kollega. Han deltar blant annet på arrangementer med både dans, musikk og informasjon om brannvern til små og store.

Etter en kronerulling blant bedrifter i området, fikk vi på plass sponsormidler nok til at vi fikk vår egen maskot høsten 2023.

Figur 4: Bjørnis sammen med representanter fra virksomhetene som fikk Brannbamsen Bjørnis hjem til Gauldal Brann og Redning IKS.

Fire research & innovation center (FRIC) gjennomførte i 2023 en studie om effekten av Bjørnis. Studien viser at mange norske husstander med barn har fått forbedret brannsikkerheten på grunn av noe de har lært av Bjørnis. Studien viser også at tiltak har blitt gjort utenfor barnets husstand, som for eksempel hjemme hos besteforeldre eller lignende.

De siste årene har vi besøkt barnehagene i området vårt og startet med noe av brannvernopplæringen for de små. Hensikten er at barnehagene selv skal fortsette med

opplæringen og sende sekken og bamsen med barna hjem slik at Bjørnis kan hjelpe til å sjekke brannsikkerheten sammen med barna. Vi bruker også annet materiell som er laget, blant annet autografkort med sjekkliste bak.

Figur 4: Samlingsstund med barnehagebarn med undervisningsmateriell fra Bjørnis, 2024.

3.4 Innbyggere med andre morsmål enn norsk

Innvandrere utgjør en stadig større andel av befolkningen i Norge. Likevel bor det forholdsvis få innbyggere med annet morsmål enn norsk i området. Av personer med innvandrerbakgrunn[8] i Melhus har de fleste bakgrunn fra Polen (450), deretter følger Ukraina (244), Litauen, Syria og Eritrea. I Midtre Gauldal kommune hadde i 2024 de fleste som enten var født utenfor Norge eller var barn av innvandrere, bakgrunn fra Polen (151), Ukraina (137), Litauen, Eritrea og Syria (SSB, 2025).

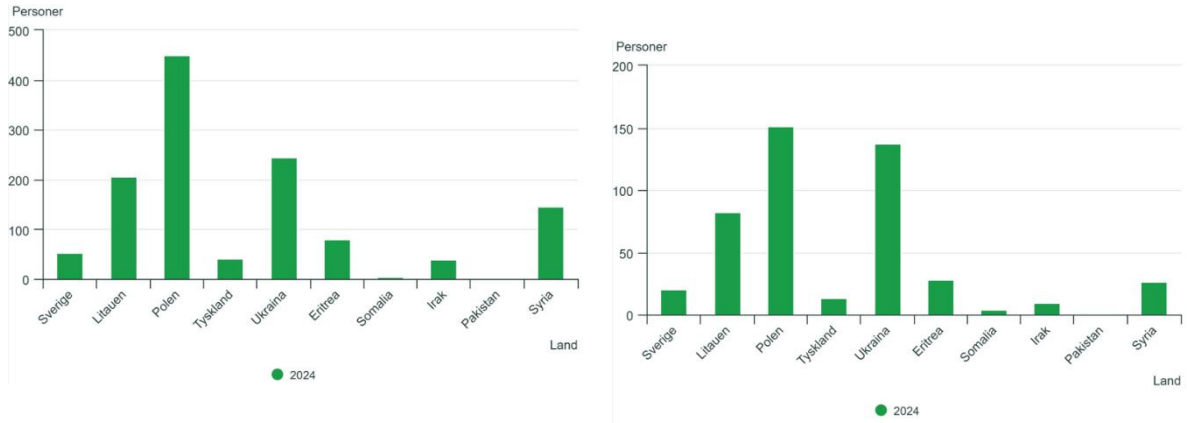

Figur 5: Personer med innvandrerbakgrunn i Melhus (venstre) og Midtre Gauldal (høyre) kommuner i 2024 (SSB, 2024).

3.5 Brannvesenets beredskapsoppdrag

GBR har over den siste 5-årsperioden hatt et gjennomsnitt av 280 utrykninger i året, 70 flere per år enn sist analyseperiode (2016-2020). 4 av 10 utrykninger skyldes unødig eller falsk alarm. Dette er utrykninger til ikke reelle hendelser, enten utilsiktet (unødig) eller tilsiktet (falsk). Andelen unødige utrykninger er noe lavere i vårt område enn andelen landet sett under ett. Dette kan ha sammenheng med bosettingsmønsteret i området og et relativt sett lavere antall byggverk med direkte alarmoverføring til brannvesenet nødalarmsentral (110).

[8] Innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre, figuren viser hvor mange personer som bor i kommunen som enten har innvandret selv eller er barn av to innvandrere med bakgrunn fra utvalgte land.

Regjeringen har i siste stortingsmelding pekt på at det skal igangsettes arbeid for å begrense antallet unødige alarmer (Meld. St. 16, 2023-2024). Trenden nasjonalt og lokalt er at antallet unødige alarmer er økende. Dette er ressurskrevende for oss, gir en unødvendig risiko for trafikantene og er ødeleggende for folks tillit til brannalarmanlegget. GBR har gjennom flere år fulgt opp objekter som har vært overrepresentert på statistikken over unødige alarmer. Målet med denne oppfølgingen har ikke primært vært å få ned det totale antallet unødvendige utrykninger til nært null, men å sikre brukernes tiltro til brannalarmanlegget i eget bygg.

Av reelle hendelser er typen oppdrag brann- og redningsvesenet rykker ut til nokså likt fordelt mellom branner, ulykker og andre oppdrag.

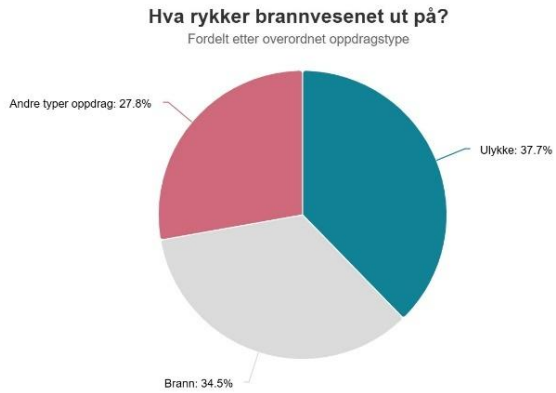

Figur 6: Reelle oppdrag, 2020-2024, nasjonalt. Kilde: Brannstatistikk.no.

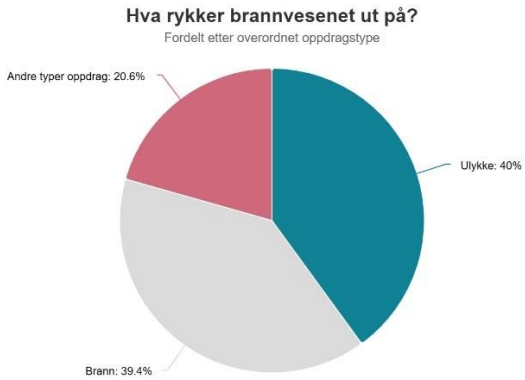

Figur 7: Reelle oppdrag, 2020-2024, GBR. Kilde: Brannstatistikk.no.

4

Dagens organisering av forebyggende avdeling

4. Dagens organisering av brannforebyggende avdeling

GBR er organisert med administrasjon, forebyggende avdeling og beredskapsavdeling.

Forebyggende avdeling er organisert i to seksjoner:

- Feiing og tilsyn i boliger og fritidsboliger (boligseksjonen)
- Tilsyn i næringsvirksomheter, informasjon og øvrig saksbehandling (næringsseksjonen)

Leder forebyggende avdeling er ansatt i hel stilling i tråd med gjeldende krav (Brann- og redningsvesenforskriften, 2022).

4.1 Feiing og tilsyn

Boligseksjonen er i dag bemannet med fagleder feiing og tilsyn og fire brannforebyggere i hel stilling. Seksjonen skal være bemannet med 5 årsverk og en lærling iht. Dokumentasjon av brann- og redningsvesenet 2021.

Feiing og tilsyn med fyringsanlegg er et selvkostområde og driften er i sin helhet gebyrfinansiert.

4.2 Tilsyn, informasjon og øvrig saksbehandling

Næringsseksjonen er bemannet med 2,6 årsverk fordelt på tre hele stillinger. I tillegg benyttes deltidsansatte fra beredskap til undervisning, informasjonsarbeid og kampanjer. Seksjonen ivaretar tilsyn med særskilte brannobjekter, saksbehandling og tilsyn med utsalgssteder for fyrverkeri, tilsyn og oppfølging av virksomheter som håndterer og oppbevarer farlig stoff, brannetterforskning, oppfølging av bekymringsmeldinger og utadrettet informasjon til publikum. De lovpålagte oppgavene finansieres av eierkommunene på basis av vedtatt budsjett og investeringsplan. Saksbehandling knyttet til salg av fyrverkeri til forbruker er delvis gebyrfinansiert etter at det ble innført gebyr for behandling av søknader i 2024.

5

Forebyggende oppgaver

5. Forebyggende oppgaver

Analysen av forebyggende oppgaver er delt inn på følgende måte:

- Sammenheng mellom mål og rammer, myndighetskrav, interne krav, avdekket risiko, erfaringer og lokale forhold.
- Identifisering av oppgaver basert på gjennomført kartlegging av risiko og sårbarhet (BrannROS) og myndighetskrav og egne krav.
- Faktorer som har betydning for hvordan brann- og redningsvesenet vil være i stand til å løse oppgavene.
- Nødvendig kapasitet og kompetanse for å sikre at brann- og redningsvesenet er i stand til å utføre et tilfredsstillende forebyggende arbeid i tråd med forventningene fra sentrale og lokale myndigheter.

5.1 Nasjonale mål

De overordnede nasjonale målene for brannområdet er beskrevet i Stortingsmelding nr. 16 (2023-2024):

- Ingen skal omkomme som følge av brann.
- Unngå tap av uerstattelige kulturhistoriske verdier.
- Unngå branner som lammer kritiske samfunnsfunksjoner.
- Styrket beredskap og håndteringsevne.
- Mindre tap av materielle verdier.

De nasjonale målene viderefører målene fastsatt i stortingsmelding nr. 35 (2008-2009), men med skjerpet fokus på at ingen skal omkomme som følge av brann. Regjeringen har i meldingen lagt spesielt vekt på lokal, regional og nasjonal oppgaveløsning og samarbeid, brannforebyggende arbeid og utdanning, kompetanse og rekruttering. «Nullvisjonen gjør at det må satses mer på brannforebyggende arbeid, ikke minst overfor utsatte grupper» (Meld. St. 16 (2023-2024), s. 6).

Figur 8: Stortingsmelding nr. 16 om brann- og redningsvesenet angir nasjonale mål for brannsikkerhetsarbeidet.

Brann- og redningsvesenet er en kommunal oppgave og regjeringen fastholder i meldingen at brann- og redningsvesenet fortsatt skal være et kommunalt ansvar. Mangfoldet av oppgaver brann- og redningsvesenet stilles overfor, er ressurskrevende. I Trøndelag er det igangsatt et arbeid for å se på mulighetene for et formelt regionalt samarbeid, Brannsamarbeid Trøndelag. Det er gjennomført en mulighetsstudie som har kartlagt flere aktuelle samarbeidsområder som vil heve kvaliteten på forebyggende- og beredskapsarbeidet.

5.2 Myndighetskrav

Brann- og redningsvesenets forebyggende oppgaver er fastsatt i brann- og eksplosjonsvernloven med tilhørende forskrifter.

- Forskrift om brannforebygging av 17. desember 2015 (forebyggendeforskriften)
- Forskrift om organisering, bemanning og utrustning av brann- og redningsvesen og nødmeldesentralene av 15. september 2021 (brann- og redningsvesenforskriften)
- Forskrift om håndtering av brannfarlig, reaksjonsfarlig og trykksatt stoff samt utstyr og anlegg som benyttes ved håndteringen av 08.juni 2009 (forskrift om håndtering av farlig stoff)
- Forskrift om håndtering av eksplosjonsfarlig stoff av 26.juni 2002 (forskrift om fyrverkeri og pyrotekniske varer)
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (Internkontrollforskriften) av 06. desember 1996

I vedlegg 1 gjengis utdrag av krav i lov og forskrift som regulerer brannvesenets forebyggende arbeid.

5.3 Egne krav

I henhold til eierstrategien vedtatt ved opprettelsen av GBR[9], skal brannvesenet arbeide for at flest mulig branner slukkes i startfasen. Forebyggende arbeid skal ha høyeste prioritert og GBR skal satse tungt på:

- brannforebyggende tilsyn med særskilte brannobjekter
- veiledning i forbindelse med byggesaksbehandling
- ekstern undervisning og øvelser
- brannforebyggende informasjon og motivasjon.

[9] Selskapsavtale for Gauldal brann og redning IKS datert 06.10.2005, revidert og signert 18.01.2017.

Feiertjenesten er en viktig del av det brannforebyggende arbeidet. Gjennomføring av behovsprøvd feiing og tilsyn er forankret i selskapsavtalen for GBR.

Målsettingen for GBR er å bidra til trygghet for innbyggerne, uavhengig av hvor i området de bor. Innbyggerne i området skal ha kjennskap til det lokale brann- og redningsvesenet, og brann- og redningsvesenet skal bidra til at så mange som mulig har grunnleggende kunnskap og bevissthet om hva som kan føre til brann og hvordan hver og en av oss kan bidra til å redusere omfanget av branner og ulykker. Serviceoppdrag (betalte tjenester) skal utføres i den utstrekning det ikke går ut over en forsvarlig beredskap og lovpålagte oppgaver for øvrig.

5.4 Kartlagt risiko

I risiko- og sårbarhetsanalysen (BrannROS) er det analysert 17 hendelser knyttet til brann i bygning og 27 andre hendelser. Hendelsene er generalisert og oppsummert i risikomatrisen hentet fra BrannROS. Hver hendelsestype er kategorisert etter vurdert sannsynlighet og ventet konsekvens/ skadepotensiale.

Inndelingen i røde, gule og grønne hendelser er gjort for å lettere identifisere hendelser vurdert til å ha høy, middels og lav risiko.

I vurderingen av hver enkelthendelse (scenario) er allerede implementerte tiltak, eksempelvis brannalarmanlegg, tatt med i vurderingen. Vurdert risiko er derfor avhengig av at tiltakene fungerer som planlagt.

Risikomatrise

	Svært små konsekvenser (1)	Små konsekvenser (2)	Middels konsekvenser (3)	Store konsekvenser (4)	Svært store konsekvenser (5)
Svært sannsynlig (5)	20 Brann i skorstein	14 Brann i kjøretøy	5 Brann i lite batteri 18 Brann i driftsbygning med dyr 21 Gress og lyngbrann 34 Ekstremvær styrtregn	13 Brann i høy bygning 17 Brann i bolig 29 Ulykke i strømmende vann 31 Manglende bemanning 36 Påkjørsel planovergang 41 Trussel om selvdrap 44 Akutthjelperoppdrag	
Meget sannsynlig (4)			4 Brann i bygning med solceller 32 Psykisk belastning 33 Manglende slokkevann	1 Brann i skole/barnehage 3 Brann i helse- og omsorgssenter 8 Brann i bolig/fritidsbolig med gass/propan 27 Bortfall av EKOM 35 Ekstremvær vind 39 Hendelse i tunnel 42 Flystyrt 43 Sammenrast bygning	37 Trafikkulykke
Sannsynlig (3)		6 Brann i stort batteri	11 Brann i tog 12 Brann i parkeringskjeller	2 Brann i kirke 9 Brann i lav bygning med flere boenheter 15 Brann i større elektriske anlegg 22 Skogbrann 25 Cyberangrep* 28 Ulykke på islagt vann 38 Trafikkulykke med farlig gods	16 Brann ved større arrangement/festivaler 23 Kvikleireskred 24 100 års flom 26 PLIVO* 30 Røykdykker nede
Mindre sannsynlig (2)			7 Brann i fylleanlegg for gass	40 Arbeid i høyden	
Lite sannsynlig (1)		19 Brann i sprengstoffflager		10 Brann i boligfelt ved tørke	

*Unntatt offentlighet

Figur 9: Risikomatrise (BrannROS, 2025).

5.4.1 Avgrensning

Av hendelsene kartlagt i BrannROS vil det være flere hendelser det verken er naturlig eller hensiktsmessig at GBR iverksetter egne forebyggende tiltak. Dette er oppgaver som enten ikke faller inn under brann- og redningsvesenets ansvarsområde eller områder hvor andre etater har det forebyggende ansvaret. I den videre analysen skilles det derfor på forebyggende oppgaver som skal eller bør ivaretas av brann- og redningsvesenet og mer generelle informasjonstiltak hvor brannvesenet primært har en rolle som bidragsyter.

5.4.2 Forebyggende tiltak for å håndtere kartlagt risiko

Relevante tiltak og aktuelle samarbeidspartnere for å forebygge de uønskede hendelsene kartlagt i BrannROS. Vedlegg 2 viser sammenheng mellom hendelsestype, scenario og foreslåtte tiltak er vedlagt.

6

Dimensjonerende oppgaver

6. Dimensjonerende oppgaver

Regjeringen har i Stortingsmelding nr. 16 (2023-2024) lagt spesielt vekt på tre sentrale områder, hvor videre satsning på brannforebyggende arbeid er ett av dem. Målrettet satsning på forebyggende arbeid som hovedstrategi vil forhindre og redusere konsekvensene av branner. Det er urealistisk å forvente at forebyggende tiltak helt vil fjerne risikoen for uønskede hendelser, men det forebyggende arbeidet må ha som mål å sørge for at branner som oppstår til en viss grad er håndterlige og at faren for tap av liv og verdier holdes på nivå som er samfunnsmessig akseptabelt.

6.1 Informasjons- og motivasjonstiltak

Brann- og eksplosjonsvernloven § 11 a), BrannROS ID 1, 2, 3, 8, 11, 13, 17, 18, 19, 20, 26, 30, 32, 33, 34, 41, 43, Forskrift om brannforebygging § 19, egne krav.

6.1.1 Befolkningen generelt

9 av 10 som omkommer i brann, omkommer i egen bolig. 3 av 4 av de som omkommer er over 70 år eller har andre kjennetegn som gjør dem mer utsatt for risiko enn resten av befolkningen. For å redusere brannskadene i samfunnet, må hver og en av oss har grunnleggende kjennskap til hva som kan føre til brann, hvordan vi kan unngå brann og hvilke tiltak vi kan gjøre for å redusere konsekvensene dersom uhellet først er ute. Skal vi i brannvesenet nå ut til befolkningen med denne informasjonen og oppnå varige endringer, må befolkningen ha tiltro til oss og vårt budskap. Vi må derfor både jobbe med formidling av kunnskap og være synlig i lokalsamfunnet.

- Informasjons- og motivasjonstiltak om brannverntiltak og opptreden i tilfelle brann eller annen ulykke.
- Formidle kunnskap om hvordan branner oppstår og sprer seg og hvilke tiltak som bidra til å redusere faren for brann.

- Formidle kunnskap om risikofaktorer og brannverntiltak i egen bolig med mål om økt sikkerhetsbevissthet.
- Prioritere informasjonstiltak rettet mot barn og unge i skole og barnehage
- Formidle informasjon om GBR og hvilke ressurser som finnes lokalt.
- Samarbeide med kommunene og frivillige organisasjoner om informasjon om skogbrannrisiko og tilrettelegging av bålplasser.
- Informasjons- og motivasjonstiltak om brannfarer i landbruket.
- Informasjon om bruk av redningsvest og sikker atferd på eller ved elv, vann og på is.
- Generell informasjon om trafikksikkerhet, bruk av refleks osv. i samarbeid med politi og/eller andre aktører på trafikksikkerhetsfeltet.
- Oppdatere innhold på hjemmeside og sosiale medier (gbriks.no).
- Bistå politiet i etterforskning av branner.

6.1.2 Særlig utsatte grupper

Brann- og eksplosjonsvernloven § 11 a), BrannROS ID 1, 2, 10, 11, 30, Forskrift om brannforebygging § 14 og 19.

Med risikoutsatte eller særlig utsatte grupper menes personer som av ulike grunner har større sannsynlighet for å starte brann eller begrenset evne til å forebygge, oppdage, varsle og slokke og/eller evakuere ved egen hjelp. Faktorer som svekker reaksjonsevnen (rusmidler, mental eller fysisk funksjonsnedsettelse), kombinert med faktorer som øker sannsynligheten for brannstart (for eksempel røyking og bruk av bar ild), svekker brannsikkerhetsnivået betydelig (Storesund et.al., 2015). Dette er hjemmeboende eldre, personer med nedsatt funksjonsevne, personer med redusert psykisk helse, rusproblematikk, innvandrere og utenlandske arbeidstakere med liten kjennskap til norsk språk og norske forhold.

Når flere skal bo hjemme lenger, må vi forvente at flere har behov for bistand både til å klare seg i hverdagen og til å ivareta egen brannsikkerhet. Økt samarbeid mellom den kommunale helse- og omsorgstjenesten og brann- og redningsvesenet er en hovedstrategi i arbeidet med å bedre brannsikkerheten til de risikoutsatte gruppene (Meld. St. 5, 2020-2021). Ved

behov for bistand eller tekniske hjelpemidler hjemme, er normalt ergoterapi og/eller hjemmetjenesten de som i første rekke blir kontaktet av brukeren. Ved å samarbeide med fysio- og ergoterapitjenesten i kommunen sikrer vi at brannsikkerhet inngår som en naturlig del av de første kartleggingsbesøkene. Det blir også lavere terskel for å ta kontakt med hverandre for å yte bistand eller gi råd i tilfeller hvor man er i tvil om hva som vil egnede tiltak.

Melhus og Midtre Gauldal kommuner jobber noe ulikt med oppfølgingen av eldre hjemmeboende. Melhus tilbyr trygghetstreff og Midtre Gauldal har valgt å kontakte den enkelte og tilbyr hjemmebesøk. Vi har oppfattet at det er ca. likt antall som benytter seg av tilbudene i begge kommunene. Begge kommunene har fokus på oppfølging av brannsikkerheten hjemme hos de de har kontakt med.

I Melhus er det en økende trend at mange eldre flytter til leilighet. Vi ser derfor behovet for å jobbe mer målrettet med informasjon mot sameier og borettslag.

- Gjennom samarbeid med helse og velferd vil flere bidra til at så mange som mulig kan bo trygt hjemme så lenge som mulig, i tråd med kommunenes mål om mer hjemmebasert omsorg.
- Formidle kunnskap om risikofaktorer og brannverntiltak til ergoterapi og hjemmetjeneste i kommunene.
- Jobbe for at flere tjenestemottakere skal ha røykvarsler koblet til trygghetsalarm.
- Oppfølging av botiltak for personer med utfordringer knyttet til rus- og/eller psykisk helse.
- Kartlegge og følge opp boligformer hvor det kan forventes at mange av beboerne har redusert mobilitet eller av andre grunner kan ha forhøyet risiko for å forårsake eller komme til skade i brann.
- Bidra med informasjon om brannsikkerhet for personer med fremmedspråklig bakgrunn.

Figur 10: Slokkeøvelse for flykningstjenesten, 2023.

6.1.3 Oppfølging av bekymringsmeldinger

Brann- og eksplosjonsvernloven § 11 b) og § 13, BrannROS ID 1, 2, 9, 10, 29, 30.

For å gjøre det lettere å melde fra om bekymring for brannfarlig forhold, deltar GBR i den nasjonale satsningen på en felles meldingskanal for bekymringsmeldinger, www.branntips.no. Nettsiden er opprettet for at den som melder inn bekymring kan gjøre det på en enkel måte, uten å måtte bruke tid på å finne ut av hvem de skal melde fra til. Nettsiden er organisert slik at bekymringsmeldingen blir videresendt til rett brann- og redningsvesen, uten at melder selv må finne ut av hvilket brann- og redningsvesen de skal ta kontakt med. Det er også lagt inn lenke direkte til branntips.no på GBR sin hjemmeside, www.gbriks.no.

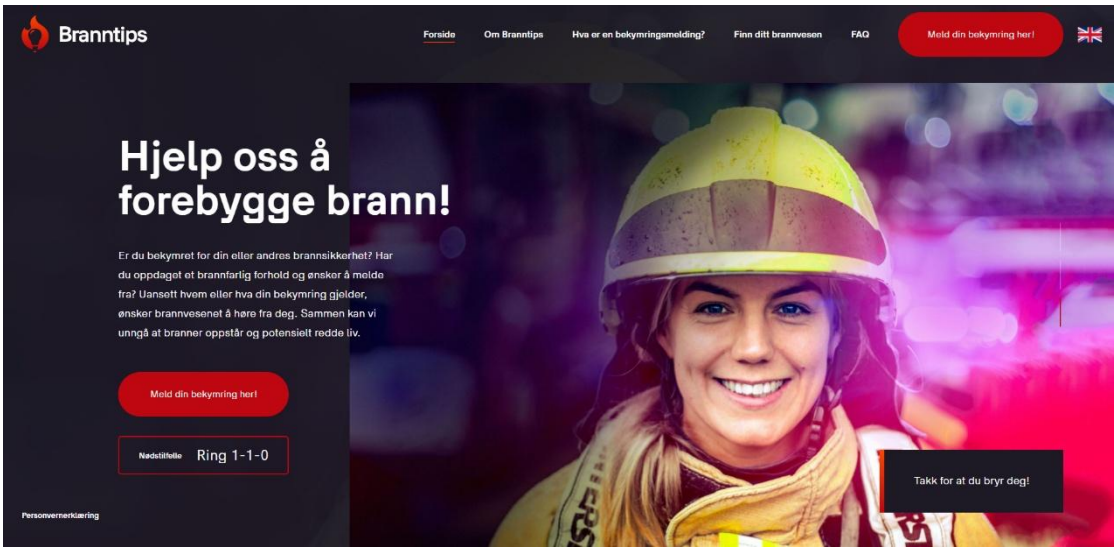

Figur 101: Forsiden på branntips.no, 2024.

Bekymringsmeldingene som kommer inn håndteres fortløpende. Innholdet i bekymringsmeldingene varierer, men mange omhandler boliger som mangler rømningsveier, slokkeutstyr eller fungerende brannvarsling. Meldingstjenesten har også vært benyttet av ansatte i hjemmetjenesten for å melde fra om personer som de mener har behov for oppfølging.

- Videreføre arbeidet med branntips.no.
- Fortløpende følge opp bekymringsmeldinger.
- Vurdere behov for mer generelle tiltak på bakgrunn av bekymringsmeldinger.

6.2 Tilsyn

Brann- og eksplosjonsvernloven § 11 b) og § 13, BrannROS ID 1, 9, 10, 11, 13, 29, 30, 31, 38, 40, 42, Forskrift om brannforebygging § 17 og § 18, Forskrift om håndtering av farlig stoff § 23, Forskrift om fyrverkeri og pyrotekniske varer § 17-1, Eksplosivforskriften § 134, egne krav.

Eier plikter å sørge for nødvendige sikringstiltak for å forebygge og begrense brann, eksplosjon eller annen ulykke[10]. Scenariovurderingene gjort i BrannROS er gjort med basis i at forebyggende brannverntiltak fungerer som forutsatt. Tilsyn med at dette arbeidet følges opp, er en av brann- og redningsvesenets viktigste oppgaver. Det er imidlertid ikke slik at brannvesenet skal og må følge opp alle bygg og alle eiere, men brannvesenet «skal identifisere og føre fortegnelse over byggverk, opplag, områder, tunneler, virksomheter m.m. hvor brann kan medføre tap av mange liv eller store skader på helse, miljø eller materielle verdier»[11].

6.2.1 Særskilte brannobjekter

Særskilte brannobjekter er brannobjekter[12] hvor brann kan medføre tap av mange liv eller store skader på helse, miljø eller materielle verdier. Særskilte brannobjekter deles inn i følgende kategorier:

a) Bygninger og områder hvor brann kan medføre tap av mange liv
b) Bygninger, anlegg, opplag, tunneler og lignende som ved sin beskaffenhet eller den virksomhet som foregår i dem, antas å medføre særlig brannfare eller fare for stor brann, eller hvor brann kan medføre store samfunnsmessige konsekvenser
c) Viktige kulturhistoriske bygninger og anlegg

Inndelingen i kategori ga tidligere krav om hvor ofte brann- og redningsvesenet skulle føre tilsyn i hvert enkelt objekt. Dette er erstattet av krav om at tilsynet skal gjennomføres og prioriteres på bakgrunn av[13]:

a) risikoen for tap av liv og helse
b) risikoen for tap av materielle og kulturhistoriske verdier
c) risikoen for samfunnsmessige konsekvenser
d) risikoen for brudd på forebyggende plikter

[10] Brann- og eksplosjonsvernloven [3] § 6
[11] Brann- og eksplosjonsvernloven § 13
[12] Byggverk, opplag, områder, tunneler, virksomheter m.m.
[13] Forskrift om brannforebygging § 18

e) effekten av tilsyn sammenlignet med andre forebyggende tiltak.

Brann- og redningsvesenet har god oversikt over de større a-objektene i området (sykehjem, hotell, skoler, kirker osv.). Kartlegging for å fange opp nye objekter og videreføre dokumentert risikovurdering er pågående arbeid som krever jevnlig vedlikehold.

- Utarbeide instruks for registrering og gjennomføring av tilsyn.
- Samarbeide med kommunale kulturmyndigheter for å få oversikt over objekter som har stor kulturhistorisk betydning.
- Informasjon til og oppfølging av arrangører av arrangement på områder eller i lokaler som normalt ikke benyttes til publikumsarrangement. Etablere nærmere samarbeid med politiet for å få melding om slike arrangement, jf. politivedtektene i Melhus og Midtre Gauldal.
- Oppfølging av utsteder, serveringssteder og arrangement hvor det kan være samlet mange mennesker.
- Søke samarbeid med andre tilsynsetater.
- Bygge opp og vedlikeholde kompetanse for tilsyn i objekter som ikke er bygd iht. plan- og bygningsloven, eks. veg-, jernbane- og kraftverktuneller.
- Informasjon til eiere og brukere om forhold som erfaringsvis har stor betydning for brannsikkerheten i deres type bygg, eks. utvendig sikring (kirke, skole), rutiner for evakuering og kontroll av rømningsveier (kjøpesenter, boligsameier) osv.
- Bidra i beredskapsavdelingens arbeid med utarbeidelse av objektplaner og generelle beredskapsplaner.

6.2.2 Brannfarlig og/eller eksplosjonsfarlig stoff

Kommunen, dvs. brann- og redningsvesenet, skal føre tilsyn med at bestemmelsene i forskriften[14] blir overholdt for å begrense faren for at uønskede hendelser fører skade på liv, helse, miljø og materielle verdier. Tilsynet utføres på samme måte som tilsyn i særskilte brannobjekter, men tilsynet forutsetter kjennskap til og kompetanse på regelverket for håndtering av farlig stoff, herunder CBRNE[15]. Det er ikke registrert virksomheter med storulykkepotensial[16] i området.

Tilsynet vil i stor grad omfatte anlegg for overgrunns- eller undergrunns oppbevaring av gass og drivstoff (fyllestasjoner for drivstoff, gassanlegg i landbruket osv.). Større anlegg skal være innmeldt til DSB, men det er behov for å kartlegge om opplysningene faktisk stemmer.

Kommunen, dvs. brann- og redningsvesenet, skal iht. eksplosivforskriften føre tilsyn med oppbevaring av inntil 50 kg røyksvakt krutt og eksplosiver som kan oppbevares uten tillatelse. Kommunen skal behandle søknader om oppbevaring av inntil 50 kg røyksvakt krutt, mens søknad om tillatelse til erverv av krutt eller tennmidler til ammunisjon til privatpersoner behandles av politiet. Oppbevaring ut over dette krever tillatelse fra DSB.

- Kontrollere at opplysninger registrert i FAST-anlegg og kart[17] er oppdaterte (type, mengde og sted for oppbevaring).
- Bygge opp og vedlikeholde kompetanse for tilsyn av anlegg for farlig stoff.
- Utarbeide instruks for tilsyn med anlegg for farlig stoff.
- Utvikle hjelpemidler for gjennomføring av tilsyn, eks. sjekklister.

[14] Forskrift om håndtering av brannfarlig, reaksjonsfarlig og trykksatt stoff samt utstyr og anlegg som benyttes ved håndteringen § 23.
[15] Fellesbetegnelse som omfatter kjemiske stoffer, biologisk agens, radioaktive stoffer, nukleært materiale og eksplosiver.
[16] Virksomhet som faller inn under Forskrift om tiltak for å forebygge og begrense konsekvensene av storulykker i virksomheter der farlige kjemikalier forekommer (storulykkeforskriften), 03.06.2016 nr. 569, Justis- og beredskapsdepartementet.
[17] Database, inneholder informasjon som eier/bruker av anlegg har meldt inn til DSB.

- Samarbeide med andre tilsynsetater, eks. miljøvernenhet i kommunen, DSB, NSO, Norsk landbruksrådgivning om tilsyn, informasjon og oppfølging av eksisterende anlegg.
- Delta på sentralt initierte tilsynsaksjoner.
- Informasjon om sikker bruk og oppbevaring av brannfarlig gass og væske, samt oppbevaring av ammunisjon og krutt under mengdene som krever tillatelse.
- Kartlegging og oppfølging av utleveringssteder for brannfarlig gass til forbruker.
- Bidra i beredskapsavdelingens arbeid med utarbeidelse av objekt- og beredskapsplaner.

6.2.3 Fyrverkeri

Den som vil drive handel med fyrverkeri, må ha tillatelse fra kommunen, dvs. brann- og redningsvesenet, i den kommunen hvor virksomheten drives[18]. I Melhus og Midtre Gauldal behandles disse søknadene av GBR. Søknadene skal være GBR i hende innen 1. mai og skal som hovedregel være ferdig behandlet innen utgangen av juni. Salget er begrenset til tidsrommet 27.12-31.12, men virksomheten skal sørge for at kunder skal kunne returnere varer. Tillatelse til oppbevaring av fyrverkeri i tilknytning til handel gis derfor normalt for perioden 01.12-31.01.

- Behandle søknader om handel og oppbevaring av fyrverkeri.
- Holde oversikt over godkjente utsalgssteder og føre tilsyn med utsalgsstedene i salgsperioden.
- Rapportering og oppfølging av eventuelle uønskede hendelser.
- Generell informasjon om bruk og oppbevaring av fyrverkeri.
- Behandle søknader om bruk av fyrverkeri på andre tider på året enn nyttårsaften mellom kl. 18:00 og 02:00.

6.3 Ulykkesforebyggende oppgaver i forbindelse med håndtering av farlig stoff og ved transport av farlig stoff på veg og jernbane

Brann- og eksplosjonsloven § 11 c), BrannROS ID 35, 42, 44.

[18] Forskrift om håndtering av eksplosjonsfarlig stoff, kap. 9.

Transport av farlig gods på veg og jernbane reguleres av forskrift om landtransport av farlig gods og ADR/RID-regelverket. Bestemmelsene i forskriften følges opp av DSB i samarbeid med politi, tollvesen, Statens vegvesen eller andre kontrollorganer.

- Kartlegging av transport av farlig gods på veg og jernbane*.
- Bidra med innspill til risikovurderinger og høringsrunder ved etablering av ny E6*.
- Bidra med innspill i høringsrunder ved andre endringer i infrastruktur som veg og jernbane*.

* Behandles i beredskapsanalysen.

6.4 Feiing og tilsyn med fyringsanlegg

Brann- og eksplosjonsvernloven § 11 h), Forskrift om brannforebygging § 17, BrannROS ID 1, 2, 11, 30, 40, egne krav.

Kommunen skal, iht. forebyggendeforskriftens § 17, sørge for at røykkanaler i fyringsanlegg som brukes til oppvarming av byggverk, blir feiet ved behov og at det etter behov blir ført tilsyn. I tillegg skal kommunen sørge for at det blir ført tilsyn med fyringsanlegget dersom det har vært brann eller eksplosjon i eller i tilknytning til fyringsanlegget[19]. Feiertjenesten er en viktig del av det brannforebyggende arbeidet og gjennomføring av behovsprøvd feiing og tilsyn er forankret i selskapsavtalen for GBR.

De aller fleste i Melhus og Midtre Gauldal bor i egen bolig, og de aller fleste bor i bolig hvor det er installert ovn eller peis[20]. En analyse publisert av Statistisk sentralbyrå i 2023 viser til at nesten alle våningshus og 86 % av alle eneboliger i 2012 hadde vedovn (Bøeng, 2023). Gjennom tilsyn med fyringsanlegg kommer vi derfor i kontakt med de aller fleste som bor i småhus og/eller har fritidsbolig.

[19] Skorstein med tilhørende ovn, peis eller fyrkjel.
[20] Krav i Teknisk forskrift til plan- og bygningsloven: Småhus (eneboliger, tomannsboliger og rekkehus) skal oppføres med skorstein med mindre boenheten har oppvarming ved hjelp av vannbåren varme eller tilfredsstiller kriteriene for passivhus.

Hensikten med feiing er i hovedsak å sørge for at fyringsanlegget fungerer som det skal, med minst mulig forurensning og mest mulig effektiv utnyttelse av brenselet. Hovedmålet med tilsyn er å få ned antallet branner som skyldes feilmonterte og defekte fyringsanlegg og redusere faren for at brann i skorsteinen sprer seg til bygningen.

Skorsteinsbranner skyldes i all hovedsak uheldige fyringsvaner (lite lufttilførsel, fuktig brensel, annet brensel enn rent trevirke osv.), men kan også skyldes feil ved fyringsanlegget. I perioden 2016-2024 har vi i snitt hatt 9 utrykninger til brann i skorstein[21]. De aller fleste branner i skorstein, sprer seg ikke videre til bygget, men en undersøkelse av 9 953 sotbranner i Norge, viste at 5,7 % av skorsteinsbrannene i perioden 2016-2022 førte til brannspredning til andre deler av bygningen (Snersrud & Østnor, 2024:12). En skorstein er i utgangspunktet konstruert for å kunne tåle en sotbrann, men aldersslitasje, utette røykhull eller manglende oppfølging av oppstillingsvilkår øker risikoen for at en brann i skorsteinen kan spre seg til bygningen. Det er derfor etablert praksis å ilegge fyringsforbud inntil skorsteinen er kontrollert av brannforebygger (feier).

Feiing og tilsyn med fyringsanlegg er i sin helhet gebyrfinansiert. Regjeringen påpeker at dette kan være en barriere for kommunene å bruke brannforebyggerne til andre forebyggende oppgaver enn feiing og tilsyn med fyringsanlegg (Meld. St. 16, 2023-2024). Dette erfarer vi også i vårt område.

Gebyrregulativet er lagt opp etter en enhetspris på feiing og tilsyn, uavhengig av type og størrelse på boligen og kjøreavstand/framkommelighet. Gebyret faktureres en gang årlig, og størrelsen på gebyret varierer etter hvor ofte det er vurdert at det er behov for feiing og tilsyn. Størrelsen på gebyret vedtas hvert år av kommunestyrene i Melhus og Midtre Gauldal kommuner i forbindelse med budsjettbehandlingen. Gebyrregulativet vedtas som lokal

[21] Brann i skorstein som ikke sprer seg til bygg.

forskrift, men vi ser et klart behov for en tydeligere beskrivelse av rammevilkår og hvilke forventninger huseierne kan ha til oss og hvilke forventninger vi har til huseierne når det gjelder sikker atkomst, bekreftelse på varsel om feiing/tilsyn osv.

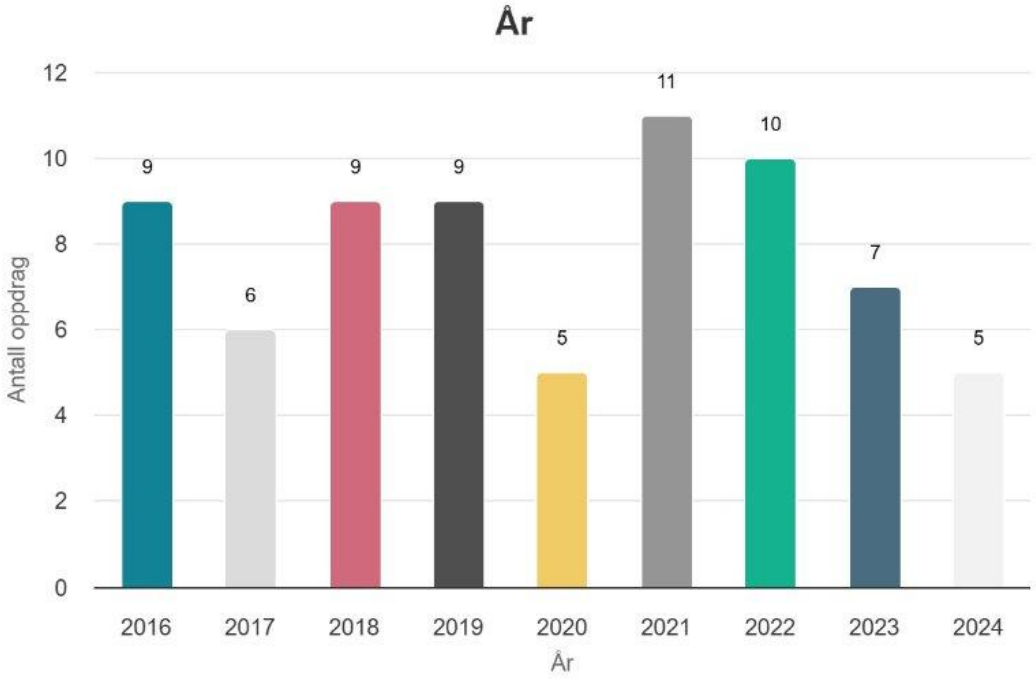

Figur 11: Utrykninger til brann i skorstein, GBR 2016-2024 (BRIS, 2024).

Planlegge og gjennomføre feiing og tilsyn i boliger og fritidsboliger/sæterhus.

- Formidle kunnskap om brannforebyggende tiltak i boliger og fritidsboliger/sæterhus tilpasset hver enkelt husstand.
- Informasjon om risikofaktorer og tiltak for å hindre brann herunder kontroll og vedlikehold av røykvarsler.
- Informasjon om rømning, brannøvelser og oppmøtested i bolig/fritidsbolig/sæterhus.
- Tilsyn med fyringsanlegg etter skorsteinsbrann.
- Videreutvikle system for varsling og tilbakemelding etter utført tjeneste til huseier.

- Behandle søknader om fritak og oppfølging av meglerhenvendelser ved eierskifte/salg.
- Forenkle gebyrregulativet
- Utarbeide og foreslå lokal forskrift om feiing og tilsyn av fyringsanlegg

6.5 Kartlegging, planlegging og evaluering av forebyggende arbeid

BrannROS ID 4, Forskrift om brannforebygging §§ 14-20, egne krav.

Fokus på kunnskapsbasert forebyggende arbeid er videreført fra Stortingsmelding nr. 5 (2020-2021): «Forebygging innebærer å bruke kunnskap om årsaks-virkningssammenheng for å redusere risiko, det vil si hvordan ulike sårbarheter og risikoer kan føre til ulike typer uønskede hendelser».

Det forebyggende arbeidet skal være planmessig, systematisk og tiltakene skal stå i forhold til lokal risiko.

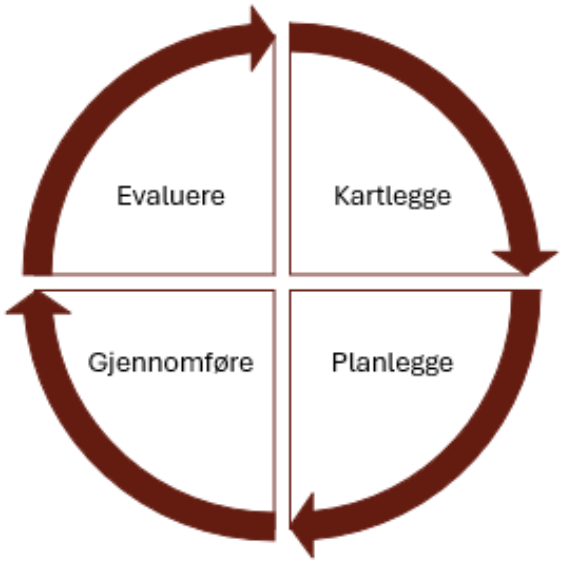

Figur 12: Elementene i risikobasert forebyggende arbeid.

Regional kunnskaps- og erfaringsdeling, og arenaer for dette, er områder som er utpekt som et område med stor kost-nytte-effekt mulighetsstudien for BST (BST Mulighetsstudie, 26.11.2024).

- Evaluere og planlegge det forebyggende arbeidet basert på funn og kartlagt risiko.
- Utarbeide årshjul for sesongbasert informasjon via sosiale plattformer.
- Videreutvikle system for intern informasjonsdeling mellom forebyggende og beredskap.

6.6 Andre oppgaver

BrannROS ID 1, 12, 28, Forskrift om brannforebygging § 20, egne krav.

- Følge opp at hensyn til brann- og redningsvesenets atkomst og behov for slokkevann ivaretas på plannivå.
- Informere og veilede kommunale saksbehandlere og ansvarlig prosjekterende ved spørsmål og behov for avklaringer i byggesak.
- Oppdatere og vedlikeholde egen hjemmeside.
- Videreutvikle rutiner for evaluering av forebyggende arbeid etter alvorlige hendelser.
- Gjennomføre ekstern undervisning og øvelser (deltid).
- Følge opp brannsikkerheten i egne bygg (brannstasjoner), ref. kartlagt sårbarhet i BrannROS 2025.

6.7 Sårbarhet

I BrannROS er det kartlagt forhold som har betydning for hvordan forebyggende avdeling vil være i stand til å håndtere sine oppgaver. Dette er forhold som har betydning for avdelingens robusthet.

6.7.1 Kapasitet

Forebyggende avdeling er bemannet i forhold til forskriftens minimumskrav. Det at avdelingen er bemannet på et minimum gjør avdelingen sårbar i perioder med utskifting av personell, langtidsfravær og lignende. Arbeidsmarkedet for faglærte brannforebyggere[22] (feiersvenner) og branninspektører/branningeniører er godt og de fleste er i fast jobb. Vi har derfor ikke vært i stand til å hente inn vikarer med rett fagkompetanse for å dekke opp ved kortere eller lengre tids fravær eller sykdom.

Næringsseksjonen (tilsyn, informasjon og saksbehandling) skal ha minst 0,1 årsverk per 1 000 innbyggere i tillegg til leder i hel stilling. Kravet om minimumsbemanning gjelder brannforebyggende arbeid etter forskrift om brannforebygging. Oppgaver identifisert gjennom ROS-analysen, som følge av krav i lov og andre forskrifter og som resultat av egne krav, kommer i tillegg. Eksempelvis generelle informasjons- og motivasjonstiltak.

Tilsyn, feiing og saksoppfølging er i stor grad arbeidsintensive oppgaver, med begrensede muligheter for å rasjonalisere. Bemanning på minimumsnivå gjør avdelingen sårbar for fravær som følge av sykdom eller permisjon, samt turnover. Det er behov for å legges inn noe mer robusthet for å ta høyde for fravær på grunn av sykdom og uforutsette oppgaver, enn det som har vært tilfelle hittil. Dette gjelder særlig innenfor selvkostområdet feiing og tilsyn. Gjennomsnittlig sesongjustert sykefravær (egen- og legemeldt) for lønnstakere i næringsgruppe 84.250, offentlig administrasjon/kommuneforvaltning har de siste tre årene vært 6,3 % (ssb.no). Dette er lavere enn sykefraværet de siste 3 årene i GBR.

Det er behov for å styrke fagområdet for farlig stoff. Farlig stoff omfatter bruk og lagring av varer og produkter med stort skadepotensiale. Med økt industrivirksomhet i nedre deler av

[22] Kunnskapsdepartementet (KD) fastsatte at feierfaget fra 01.12.2020 skulle bytte navn og yrkestittel til brannforebyggerfaget.

Melhus og arbeid med nytt industriområde på Støren, forventer vi å møte mer kompliserte industriobjekter enn vi har vi har vært vant til i løpet den siste 10års-perioden.

6.7.2 Kompetanse

ID 33

Brann- og redningsvesen forskriften stiller spesifikke krav til personell som skal utføre brannforebyggende arbeid, se vedlegg 1.

For å løse mangfoldet av oppgaver brann- og redningsvesenet står overfor, er det også behov for kompetanse ut over forskriftskravet. Dette gjelder kompetanse på:

- juridiske forhold
- informasjon og kommunikasjon
- pedagogikk/undervisning
- økonomi og regnskap
- informasjons- og kommunikasjonsteknologi

Behovet forventes å variere avhengig av aktivitet og hvilke problemstillinger brann- og redningsvesenet stilles overfor. Vi vurderer det derfor som viktigere å ha tilgang til relevant kompetanse ved behov, enn å ha denne kompetansen «innomhus».

GBR har i perioder hatt behov for avklaring av juridiske spørsmål knyttet til saksgang eller juridisk bistand i konkrete saker. Til nå har dette vært løst gjennom tilgang til jurist hos Melhus kommune eller kjøp av tjenesten. Det er derfor behov for å sette av midler i budsjettet til kjøp av tjenesten ved behov. Behovet for annen kompetanse (eks. kommunikasjon, økonomi og regnskap) er ivaretatt i driftsbudsjettet. Ved normal drift forventes det å være tilstrekkelig.

Kunnskaps- og erfaringsdeling mellom brannvesen, og arenaer for dette, er trekt fram som gode kandidater for å danne fortroppen i et regionalt samarbeid. Det eksisterer allerede et uformelt samarbeidsnettverk mellom de forebyggende avdelingene i Trøndelag, med utpreget delingskultur og ønske om å bidra til å heve kvaliteten på det forebyggende arbeidet og gjøre det mer forutsigbart for innbyggerne i møtet med brann- og redningsvesenet. Dette kan formaliseres gjennom BST. Målet med BST er at vi skal oppnå bedre håndteringsevne, kvalitet og bærekraft i tjenester vi sammen finner det naturlig og samarbeide om. Tilgang til et større kompetansenettverk vil uten tvil gjøre avdelingen mer robust og bidra til en felles kompetansebase i Trøndelag.

Forebyggende avdeling benytter i stor grad nettbaserte løsninger for fagsystem og databehandling. Nødvendig bistand for oppfølging og overvåkning av systemene er dels en del av avtalene med leverandørene som allerede er inngått, men det må påregnes noe innkjøp av ikt-kompetanse for overvåkning og ivaretakelse av datasikkerhet.

6.7.3 Skade i tjenesten

GBR har de siste 10 årene arbeidet målbevisst for å redusere risikoen knyttet til arbeid på tak og begrense helserisikoen knyttet til arbeid med feiing. Det er likevel ingen tvil om at arbeidet kan medføre ulike former for fysisk eller psykisk påkjenning. Arbeidsrutiner, instrukser og prosedyrer er etablerte for å best mulig sikre at de ansatte har en trygg og sikker arbeidshverdag.

- Ta i bruk eksponeringsregister
- Videreføre samarbeidet med bedriftshelsetjenesten
- Etablere kollegastøtteordning
- Etablere arbeidsmiljøutvalg

6.8 Oppsummering

I tabellen under følger en oppsummering av oppgaver identifisert som dimensjonerende for forebyggende avdeling.

Tabell 5: Dimensjonerende oppgaver, behov og tiltak.

Dimensjonerende oppgaver	
Informasjons- og motivasjonstiltak	
Befolkningen generelt	• Informasjons- og motivasjonstiltak om brannverntiltak og opptreden i tilfelle brann eller annen ulykke. • Formidle kunnskap om hvordan branner oppstår og sprer seg og hvilke tiltak som bidra til å redusere faren for brann. • Formidle kunnskap om risikofaktorer og brannverntiltak i egen bolig med mål om økt sikkerhetsbevissthet. • Prioritere informasjonstiltak rettet mot barn og unge i skole og barnehage • Formidle informasjon om GBR og hvilke ressurser som finnes lokalt. • Samarbeide med kommunene og frivillige organisasjoner om informasjon om skogbrannrisiko og tilrettelegging av bålplasser. • Informasjons- og motivasjonstiltak om brannfarer i landbruket. • Informasjon om bruk av redningsvest og sikker atferd på eller ved elv, vann og på is. • Generell informasjon om trafikksikkerhet, bruk av refleks osv. i samarbeid med politi og/eller andre aktører på trafikksikkerhetsfeltet. • Oppdatere innhold på hjemmeside og sosiale medier (gbriks.no). • Bistå politiet i etterforskning av branner.
Særlig utsatte grupper	• Gjennom samarbeid med helse og velferd vil flere bidra til at så mange som mulig kan bo trygt hjemme så lenge som mulig, i tråd med kommunenes mål om mer hjemmebasert omsorg. • Formidle kunnskap om risikofaktorer og brannverntiltak til ergoterapi og hjemmetjeneste i kommunene. • Jobbe for at flere tjenestemottakere skal ha røykvarsler koblet til trygghetsalarm. • Oppfølging av botiltak for personer med utfordringer knyttet til rus- og/eller psykisk helse. • Kartlegge og følge opp boligformer hvor det kan forventes at mange av beboerne har redusert mobilitet eller av andre

	grunner kan ha forhøyet risiko for å forårsake eller komme til skade i brann. • Bidra med informasjon om brannsikkerhet for personer med fremmedspråklig bakgrunn.
Oppfølging av bekymringsmeldinger	• Videreføre arbeidet med branntips.no. • Fortløpende følge opp bekymringsmeldinger. • Vurdere behov for mer generelle tiltak på bakgrunn av bekymringsmeldinger.
Tilsyn	
Særskilte brannobjekter	• Utarbeide instruks for registrering og gjennomføring av tilsyn. • Samarbeide med kommunale kulturmyndigheter for å få oversikt over objekter som har stor kulturhistorisk betydning. • Informasjon til og oppfølging av arrangører av arrangement på områder eller i lokaler som normalt ikke benyttes til publikumsarrangement. Etablere nærmere samarbeid med politiet for å få melding om slike arrangement, jf. politivedtektene i Melhus og Midtre Gauldal. • Oppfølging av utsteder, serveringssteder og arrangement hvor det kan være samlet mange mennesker. • Søke samarbeid med andre tilsynsetater. • Bygge opp og vedlikeholde kompetanse for tilsyn i objekter som ikke er bygd iht. plan- og bygningsloven, eks. veg-, jernbane- og kraftverktuneller. • Informasjon til eiere og brukere om forhold som erfaringsvis har stor betydning for brannsikkerheten i deres type bygg, eks. utvendig sikring (kirke, skole), rutiner for evakuering og kontroll av rømningsveier (kjøpesenter, boligsameier) osv. • Bidra i beredskapsavdelingens arbeid med utarbeidelse av objektplaner og generelle beredskapsplaner.
Brannfarlig og/eller eksplosjonsfarlig stoff	• Kontrollere at opplysninger registrert i FAST-anlegg og kart[17] er oppdaterte (type, mengde og sted for oppbevaring). • Bygge opp og vedlikeholde kompetanse for tilsyn av anlegg for farlig stoff. • Utarbeide instruks for tilsyn med anlegg for farlig stoff. • Utvikle hjelpemidler for gjennomføring av tilsyn, eks. sjekklister. • Samarbeide med andre tilsynsetater, eks. miljøvernenhet i kommunen, DSB, NSO, Norsk landbruksrådgivning om tilsyn, informasjon og oppfølging av eksisterende anlegg. • Delta på sentralt initierte tilsynsaksjoner.

	• Informasjon om sikker bruk og oppbevaring av brannfarlig gass og væske, samt oppbevaring av ammunisjon og krutt under mengdene som krever tillatelse. • Kartlegging og oppfølging av utleveringssteder for brannfarlig gass til forbruker. • Bidra i beredskapsavdelingens arbeid med utarbeidelse av objekt- og beredskapsplaner.
Fyrverkeri	• Behandle søknader om handel og oppbevaring av fyrverkeri. • Holde oversikt over godkjente utsalgssteder og føre tilsyn med utsalgsstedene i salgsperioden. • Rapportering og oppfølging av eventuelle uønskede hendelser. • Generell informasjon om bruk og oppbevaring av fyrverkeri. • Behandle søknader om bruk av fyrverkeri på andre tider på året enn nyttårsaften mellom kl. 18:00 og 02:00.
Feiing og tilsyn med fyringsanlegg	
	• Planlegge og gjennomføre feiing og tilsyn i boliger og fritidsboliger/seterhus. • Formidle kunnskap om brannforebyggende tiltak i boliger og fritidsboliger/seterhus tilpasset hver enkelt husstand. • Informasjon om risikofaktorer og tiltak for å hindre brann herunder kontroll og vedlikehold av røykvarsler. • Informasjon om rømning, brannøvelser og oppmøtested i bolig/fritidsbolig/seterhus. • Tilsyn med fyringsanlegg etter skorsteinsbrann. • Videreutvikle system for varsling og tilbakemelding etter utført tjeneste til huseier. • Behandle søknader om fritak og oppfølging av meglerhenvendelser ved eierskifte/salg. • Forenkle gebyrregulativet • Utarbeide og foreslå lokal forskrift om feiing og tilsyn av fyringsanlegg
Kartlegging, planlegging og evaluering av forebyggende arbeid	
	• Evaluere og planlegge det forebyggende arbeidet basert på funn og kartlagt risiko. • Utarbeide årshjul for sesongbasert informasjon via sosiale plattformer. • Videreutvikle system for intern informasjonsdeling mellom forebyggende og beredskap
Andre oppgaver	

	• Følge opp at hensyn til brann- og redningsvesenets atkomst og behov for slokkevann ivaretas på plannivå. • Informere og veilede kommunale saksbehandlere og ansvarlig prosjekterende ved spørsmål og behov for avklaringer i byggesak. • Oppdatere og vedlikeholde egen hjemmeside. • Videreutvikle rutiner for evaluering av forebyggende arbeid etter alvorlige hendelser. • Gjennomføre ekstern undervisning og øvelser (deltid). • Følge opp brannsikkerheten i egne bygg (brannstasjoner), ref. kartlagt sårbarhet i BrannROS 2025.

7

Dimensjonering av forebyggende avdeling

7. Dimensjonering av forebyggende avdeling

Forebyggende avdeling skal være dimensjonert slik at brann- og redningsvesenet er i stand til å utføre et tilfredsstillende forebyggende arbeid i tråd med forventningene fra sentrale og lokale myndigheter. Analysen skal identifisere hvilket personell og hvilken kompetanse som er nødvendig på bakgrunn av oppgaver pålagt i og i samsvar med brann- og eksplosjonsvernloven, kartlagt risiko og sårbarhet og lokale krav. Nødvendig dimensjonering og behov for avtalefestet tilgang til kompetanse er sammenfattet i tabellen under.

Dimensjoneringen er minimumsbemanning basert på brann- og redningsvesenforskriften og forventet folketallsutvikling i perioden.

Tabell 6: Dimensjonering av forebyggende avdeling

Dimensjonerende oppgave	Dimensjonering 2021 [årsverk]	Kartlagt behov 2025 [årsverk]	Behov for tilgang til kompetanse
Ledelse	1,0	1,0	
Arbeid rettet mot særlig utsatte grupper. Oppfølging av bekymringsmeldinger. Tilsyn i særskilte brannobjekter. Kartlegging, planlegging og evaluering av forebyggende arbeid.	2,4	2,4	Forvaltningslov/saksbehandling (Jus) Fagspesifikk kompetanse som arrangementsplanlegging, kulturminnevern, landbruk, CBRNE, miljø.
Generelle informasjons- og motivasjonstiltak	0,1	0,2	Kommunikasjon Informasjons- og kommunikasjonsteknologi
Feiing og tilsyn med fyringsanlegg (selvkostområde)**	5,0	6,0	
Tilsyn med anlegg for oppbevaring av brannfarlig og/eller eksplosjonsfarlig stoff. Behandling av søknader om salg av fyrverkeri og tilsyn med utsalgssteder for fyrverkeri*.	0,1	0,2	

* Delvis gebyrfinansiert fom. 2024.

** I tillegg kommer netto bidrag fra lærling i brannforebyggerfaget, anslått til 0,25 årsverk.

Oppsettet vist i tabellen medfører en justering fra dagens dimensjonering med 1,2 årsverk hvorav ett årsverk på feiing og tilsyn (boligseksjonen). I minimumsbemanningen av nærinsseksjonen er det ikke tatt hensyn til påregnelig sykefravær. På kort sikt kan noe av behovet ivaretas av deltidsmannskaper og er derfor ikke vist som spesifikk årsverksandel. På lengre sikt kan det være at noen av oppgavene kan ivaretas av annet dagtidspersonell, jamfør beredskapsanalysens kartlagte behov for dagkasernering.

Det er fortsatt behov for tilgang til juridisk kompetanse. På sikt kan det være mulighet for at behovet kan løses gjennom BST. Behovet for annen kompetanse ut over forskriftsfestede kompetansekrav til ansatte i forebyggende avdeling forventes å kunne styres gjennom prosjektmidler eller samarbeid med eksterne. Hvis BST blir realisert, forventer vi at behovet i stor grad kan dekkes gjennom regionalt samarbeid.

At ansatte i forebyggende avdeling også har beredskapsoppgaver, vurderes å styrke brann- og redningsvesenets evne til å arbeide helhetlig. Det forutsettes da at brannvesenet totalt sett har tilgjengelig nok ressurs til å håndtere alle oppgavene.

Litteraturliste

Aamodt, E. & Skilbred, E. S. (2024). Analyse av dødsbranner i Norge i perioden 2025-2020. RISE. analyse-av-doedsbranner-i-norge-i-perioden-2015-2020.pdf

Brann- og redningsvesenforskriften. (2021). Forskrift om organisering, bemanning og utrustning av brann- og redningsvesen og nødmeldesentralene (FOR-2021-09-15-2755). Lovdata. https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2021-09-15-2755.

Brann- og eksplosjonsvernloven. (2002). Lov om vern mot brann, eksplosjon og ulykker med farlig stoff og om brannvesenets redningsoppgaver (LOV-2002-06-14-20). Lovdata. https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2002-06-14-20?q=lov%20om%20vern%20mot%20brann.

Brannsamarbeid Trøndelag. (26.11.24). Mulighetsstudie.

BRIS. (u.å). Hva rykker brannvesenet ut på?. Brannstatistikk.no. https://brannstatistikk.no/

Bøeng, A. C. (2022). Varmepumper reduserer utgiftene til strømavhengige nordmenn. Statistisk sentralbyrå. Varmepumper reduserer utgiftene til strømavhengige nordmenn – SSB

Bøeng, A. C. (2023). Hva er gjennomsnittlig strømforbruk i husholdningene?. Statistisk sentralbyrå. Hva er gjennomsnittlig strømforbruk i husholdningene? – SSB.

Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap. (2024). Omkomne i brann. Omkomne i brann | Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap.

Eksplosivforskriften. (2017). Forskrift om sivil håndtering av eksplosjonsfarlige stoffer (FOR-2017-06-15-844). https://lovdata.no/forskrift/2017-06-15-844.

Forskrift om brannforebygging. (2015). Forskrift om brannforebygging (FOR-2015-12-17-1710). Lovdata. https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2015-12-17-1710?q=forskrift%20om%20brannforebygging.

Forskrift om fyrverkeri og pyrotekniske varer. (2002). Forskrift om håndtering av eksplosjonsfarlig stoff (FOR-2002-06-26-922). Lovdata. https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2002-06-26-922?q=forskrift%20om%20fyrverkeri.

Forskrift om pyrotekniske artikler. (2013). Forskrift om pyrotekniske artikler (FOR-2013-10-03-1199). Lovdata. https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2013-10-03-1199?q=forskrift%20om%20pyrotekniske%20artikler.

Forskrift om håndtering av farlig stoff. (2009). Forskrift om håndtering av brannfarlig, reaksjonsfarlig og trykksatt stoff samt utstyr og anlegg som benyttes ved håndtering (FOR-2009-06-08-602). Lovdata. https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2009-06-08-602?q=forskrift%20om%20h%C3%A5ndtering%20av%20brannfarlig

Forskrift om landtransport av farlig gods. (2009). Forskrift om landtransport av farlig gods (FOR-2009-04-01-384). Lovdata. https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2009-04-01-384?q=Forskrift%20om%20landtransport%20av%20farlig.

Gauldal Brann og Redning IKS. (2006). Brannordning 2006.

Gauldal Brann og Redning IKS. (2021). BrannROS 2021.

Gauldal Brann og Redning IKS. (2025). BrannROS 2025.

Gauldal Brann og Redning IKS. (05.10.17). Protokoll for møte i representantskapet i GBR.

Leknes, S & Løkken, S.A. (2024). Befolkningsframskrivinger for kommunene 2024. Statistisk sentralbyrå. Befolkningsframskrivinger for kommunene 2024

Meld. St. 5. (2020-2021). Samfunnssikkerhet i en usikker verden. Justis- og beredskapsdepartementet. https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/meld.-st.-5-20202021/id2770928/.

Meld. St. 16. (2023-2024). Brann- og redningsvesenet. Justis- og beredskapsdepartementet. Meld. St. 16 (2023–2024).

Meld. St. 24. (2022-2023). Fellesskap og meistring. Helse- og omsorgsdepartementet. Meld. St. 24 (2022–2023)

Melhus kommune. (u.å.). Planstrategi 2024-2027. https://img5.custompublish.com/getfile.php/5343239.2355.wnbbinbjsqjwwt/Planstrategi%2B2024-2027.pdf?return=www.melhus.kommune.no

Melhus kommune. (2023). Veivalg: Om prosjektet. https://www.melhus.kommune.no/om-prosjektet.596143.no.html

Midtre Gauldal kommune. (u.å.). Strategi for framtidens helse- og omsorgstjenester i Midtre Gauldal fram mot 2030. https://www.mgk.no/sites/default/files/Strategi%20for%20framtidens%20helse-%20og%20omsorgstjenester%20i%20Midtre%20Gauldal%20fram%20mot%202030.pdf

Mikalsen, R. F., Fjærestad, J. S., Fredagsvik, N., Nergård, A. & Lie, A. (2024). Effekten av Bjørnis - Studie av effekten av Bjørnis på brannsikkerhet i norske husstander. Fire Research & Innovation Center. https://ri.diva-portal.org/smash/get/diva2:1829287/FULLTEXT01.pdf.

Snersrud, D.O. & Østnor, A. (2024). Feiing av ildsteder. RISE Fire research. https://www.dsb.no/globalassets/dokumenter/rapporter/andre-rapporter/rise_feiing-av-ildsteder_final.pdf

Statistisk sentralbyrå. (u.å.). Fakta om innvandring. https://www.ssb.no/innvandring-og-innvandrere/faktaside/innvandring

Storesund, K., Sesseng, C., Steen-Hansen, A., Bøe, A. G., Stølen, R., Gjøsund, G., Halvorsen, K. & Almklov, P. G. (2015). Rett tiltak på rett sted – Forebyggende og målrettede tekniske og organisatoriske tiltak mot dødsbranner i risikogrupper. SP Fire Research AS. https://risefr.com/media/publikasjoner/upload/2015/rapport-a15-20075-1-rett-tiltak-pa-rett-sted.pdf

Thomas, M.J. (2024). Vi blir flere, men også eldre. Statistisk sentralbyrå. Vi blir flere, men også eldre – SSB

Tømmerås, A. M. & Thomas, M. J. (2024). Nasjonal befolkningsframskrivinger 2024. Statistisk sentralbyrå. Nasjonale befolkningsframskrivinger 2024 – SSB.

Vedlegg til forebyggendeanalysen

2025

Innholdsfortegnelse

Vedlegg 1, Myndighetskrav 74

Vedlegg 2, Kartlagt risiko, forebyggende tiltak og mulige samarbeidspartnere 82

Vedlegg 3, Feiing og tilsynsgebyr 88

Vedlegg 1

Myndighetskrav

Tabellen under gir en oversikt over gjeldende myndighetskrav for brann- og redningsvesenets forebyggende virksomhet.

Lov/forskrift	Krav (utdrag)
Brann- og eksplosjonsvernloven	§ 11. Brannvesenets oppgaver Brannvesenet skal: a) gjennomføre informasjons- og motivasjonstiltak i kommunen om fare for brann, farer ved brann, brannverntiltak og opptreden i tilfelle av brann og andre ulykker b) gjennomføre brannforebyggende tilsyn c) gjennomføre ulykkesforebyggende oppgaver i forbindelse med håndtering av farlig stoff og ved transport av farlig gods på veg og jernbane (…) h) sørge for feiing og tilsyn med fyringsanlegg.
	§ 13. Særskilte brannobjekter Kommunen skal identifisere og føre fortegnelse over byggverk, opplag, områder, tunneler, virksomheter m.m. hvor brann kan medføre tap av mange liv eller store skader på helse, miljø eller materielle verdier. Kommunen skal sørge for at det føres tilsyn byggverk m.m. som nevnt i første ledd for å påse at disse er tilstrekkelig sikret mot brann. Tilsynet skal omfatte alle forhold av betydning for brannsikkerheten, herunder bygningsmessige, tekniske, utstyrsmessige og organisatoriske brannverntiltak og forhold av betydning for gjennomføring av brannbekjempelse og øvrig redningsinnsats. (…) Kommunen kan ved enkeltvedtak bestemme at det skal føres tilsyn med andre byggverk m.m. enn de som er omfattet av første ledd. Kommunestyret selv kan fastsette lokal forskrift med tilsyn med andre byggverk m.m. enn de som er omfattet av første ledd.

	§ 14. Ytterligere sikringstiltak og beredskap Kommunen kan pålegge nødvendige brannverntiltak i enkelttilfeller for ethvert byggverk, opplag, områder, tunneler m.m. (…)
Forskrift om brannforebygging	§ 14. Kartlegging av risikoen for brann Kommunen skal kartlegge sannsynligheten for brann og konsekvensene brann kan få for liv, helse, miljø og materielle verdier i kommunen. Kommunen skal herunder kartlegge utsatte grupper i kommunen som har en særlig risiko for å omkomme i eller bli skadet i brann, og brannobjekter der brann kan føre til tap av mange menneskeliv.
	§ 15. Planlegging av det forebyggende arbeidet Kommunen skal fastsette satsningsområder og planlegge samarbeid og tiltak for å redusere den kartlagte risikoen for brann på en effektiv måte. Satsningsområdene og tiltakene skal prioriteres og begrunnes.
	§ 16. Gjennomføring av det forebyggende arbeidet Kommunens skal gjennomføre tiltak i samsvar med planen for det forebyggende arbeidet, og på bakgrunn av hendelser, bekymringsmeldinger og lignende som gir ny kunnskap om risikoen for brann.
	§ 17. Feiing og tilsyn med fyringsanlegg Kommunen skal sørge for at røykkanaler i fyringsanlegg som brukes til oppvarming av byggverk, blir feiet ved behov. Feiingen skal utføres på en faglig tilfredsstillende måte som medfører minst mulig ulempe for eiere og brukere. Etter feiingen skal feieren sørge for at all sot blir fjernet og brakt til egnet sted. Kommunen skal sørge for at det ved behov blir ført tilsyn med fyringsanlegg som brukes til oppvarming av byggverk. Kommunen skal sørge for at det blir ført tilsyn med fyringsanlegget etter brann eller eksplosjon i eller i tilknytning til fyringsanlegget.
	§ 18. Risikobasert tilsyn Tilsynet etter brann- og eksplosjonsvernlovens § 13 skal gjennomføres og prioriteres på bakgrunn av:

	a) risikoen for tap av liv og helse b) risikoen for tap av materielle og kulturhistoriske verdier c) risikoen for samfunnsmessige konsekvenser d) risikoen for brudd på forebyggende plikter e) effekten av tilsyn sammenlignet med andre brannforebyggende tiltak.
	§ 19. Andre tiltak mot brann Kommunen skal motivere og samarbeide med aktuelle aktører for at de skal bidra til å redusere sannsynligheten for og konsekvensene av brann. Kommunen skal fremme brannsikkerhet gjennom kommunale og regionale planleggings- og beslutningsprosesser. Kommunen skal bidra til å innhente og formidle kunnskap om: a) hvordan branner starter og sprer seg b) kjennetegn ved personer som omkommer eller blir skadet i branner c) kjennetegn ved byggverk og bygningsmiljø som blir involvert i branner d) hvilke forebyggende og beredskapsmessige tiltak som påvirker forløpet og utfallet av branner.
	§ 20. Evaluering av det forebyggende arbeidet Kommunen skal iverksette rutiner for å avdekke, rette opp og forebygge mangler ved det forebyggende arbeidet. Etter branner som har hatt eller kunne fått alvorlige konsekvenser for liv, helse, miljø eller materielle verdier, skal kommunen evaluere om det forebyggende arbeidet har hatt ønsket effekt. Kommunen skal iverksette rutiner som sikrer at kunnskap og erfaringer fra hendelser kommer til nytte ved kartleggingen av risiko og sårbarhet for brann, og ved planleggingen og gjennomføringen av forebyggende tiltak.
Forskrift om håndtering av farlig stoff	§ 23. Tilsyn Kommunen skal føre tilsyn med at bestemmelsene i denne forskriften blir overholdt. (…)

Forskrift om fyrverkeri og pyrotekniske varer (håndtering av eksplosjonsfarlig stoff)	§ 9-2. Hvem gir tillatelse til handel (…) Tillatelse til handel med pyrotekniske vare gis av kommunen hvor virksomheten drives. (…)
	§ 17-1. Tilsynsmyndighet Sentral tilsynsmyndighet, kommunen samt de myndigheter som departementet fastsetter fører tilsyn med at bestemmelsene gitt i forskriften blir overholdt. (…)
Eksplosivforskriften	§ 134. Tilsynsmyndighet (…) Kommunen fører tilsyn med oppbevaring av inntil 50 kg røyksvakt krutt og eksplosiver som kan oppbevares uten tillatelse. (…)
Forskrift om pyrotekniske artikler	§ 30. Tilsynsmyndigheter (…) Kommunen kan kontrollere kravene til merking av fyrverkeri. (…)
Forskrift om organisering, bemanning og utrustning av brann- og redningsvesen og nødmeldesentralene	§ 6. Grunnlag for organisering, bemanning og utrustning Kommunen skal organisere, bemanne og utruste brann- og redningsvesenet på bakgrunn av en a) risiko- og sårbarhetsanalyse b) forebyggendeanalyse, og c) beredskapsanalyse. (…) Analysene skal oppdateres ved endringer i risiko og sårbarhet som kan få betydning for organiseringen, bemanningen og utrustningen av brann- og redningsvesenet. Analysene skal oppdateres minimum hvert fjerde år. (…)
	§ 8. Forebyggendeanalyse og krav til bemanning (…) Forebyggendeanalysen skal identifisere hvilket personell og hvilken kompetanse som er nødvendig for å sikre et tilfredsstillende forebyggende arbeid. Brann- og redningsvesenets skal ha personell til brannforebyggende arbeid etter forskrift (…) om brannforebygging, og dette skal utføres med minst 0,1 årsverk per 1 000 innbyggere i ansvarsområdet. I tillegg til personell til brannforebyggende arbeid gjelder krav til årsverk til leder for forebyggendearbeid, jf. forskriftens § 11, og krav til

	bemanning ved feiing og tilsyn med fyringsanlegg etter forskrift (…) om brannforebygging § 17.
	§ 10. Planverk for håndtering av hendelser Risiko- og sårbarhetsanalysen, forebyggendeanalysen, og beredskapsanalysen (…), skal følges opp med nødvendig planverk for å sikre god håndtering av bestemte typer hendelser og viktige risikoobjekter. Brann- og redningsvesenet bør samarbeide med relevante aktører i utarbeidelsen av planverket. Brann- og redningsvesenet skal også følge opp analysene med en plan for å sikre at personellet har nødvendig kompetanse. Planene skal iverksettes, evalueres og ved behov endre i henhold til erfaringer.
	§ 11. Ledelse av brann- og redningsvesenet (…) Brann- og redningsvesenet skal som et minimum ledes av tre kvalifiserte personer i hele stillinger der brann- og redningsvesenets ansvarsområde dekker mer enn 20 000 innbyggere. Det skal være én leder av brann- og redningsvesent, én leder av det forebyggende arbeidet og én leder av beredskapsarbeidet. (…)
	§ 38. Feiing og tilsyn med fyringsanlegg Personell med oppgaver innenfor feiing og tilsyn etter forskrift (…) om brannforebygging, skal ha fagutdanning i henhold til fastsatt læreplan. Lærlinger og praksiskandidater under fagutdanning kan utføre oppgaver som nevnt i første ledd, med forsvarlig opplæring og oppfølging.
	§ 40. Forebyggende personell Personell med oppgaver innen brannforebygging skal ha gjennomført yrkesutdanning i samsvar med kursplan for forebyggende brannvern innen to år fra ansettelse, og ha enten: a) universitets- eller høgskoleutdanning på bachelornivå, b) yrkesutdanning som brannkonstabel heltid eller deltid, kurs for utrykningsleder deltid eller heltid, jf. forskriften § 41,

	c) fagutdanning i samsvar med læreplan fastsatt for personell som skal utføre feiing og tilsyn med fyringsanlegg, jf. forskriften § 38, eller d) annen relevant fagskole- eller fagutdanning.
	§ 43. Leder av forebyggendearbeidet Leder av forebyggendearbeidet skal ha gjennomført yrkesutdanning i samsvar med kursplan for forebyggende brannvern innen to år fra ansettelse, jf. forskriftens § 40, og ha enten a) universitets- eller høgskoleutdanning på bachelornivå, b) kvalifikasjoner som utrykningsleder heltid, jf. forskriftens § 41, eller c) minst to års erfaring som forebyggende personell, jf. forskriften § 40. (…)

Litteraturliste

Brann- og eksplosjonsvernloven (2002). Lov om vern mot brann, eksplosjon og ulykker med farlig stoff og om brannvesenets redningsoppgaver (LOV-2002-06-14-20). Lovdata. https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2002-06-14-20?q=lov%20om%20vern%20mot%20brann.

Brann- og redningsvesenforskriften (2021). Forskrift om organisering, bemanning og utrustning av brann- og redningsvesen og nødmeldesentralene (FOR-2021-09-15-2755). Lovdata. https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2021-09-15-2755.

Forskrift om brannforebygging. (2015). Forskrift om brannforebygging (FOR-2015-12-17-1710). Lovdata. https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2015-12-17-1710?q=forskrift%20om%20brannforebygging.

Forskrift om håndtering av farlig stoff. (2009). Forskrift om håndtering av brannfarlig, reaksjonsfarlig og trykksatt stoff samt utstyr og anlegg som benyttes ved håndtering (FOR-2009-06-08-602). Lovdata. https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2009-06-08-602?q=forskrift%20om%20h%C3%A5ndtering%20av%20brannfarlig

Forskrift om fyrverkeri og pyrotekniske varer. (2002). Forskrift om håndtering av eksplosjonsfarlig stoff (FOR-2002-06-26-922). Lovdata. https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2002-06-26-922?q=forskrift%20om%20fyrverkeri.

Forskrift om pyrotekniske artikler. (2013). Forskrift om pyrotekniske artikler (FOR-2013-10-03-1199). Lovdata. https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2013-10-03-1199?q=forskrift%20om%20pyrotekniske%20artikler.

Eksplosivforskriften. (2017). Forskrift om sivil håndtering av eksplosjonsfarlige stoffer (FOR-2017-06-15-844). https://lovdata.no/forskrift/2017-06-15-844.

Vedlegg 2

Kartlagt risiko, forebyggende tiltak og mulige samarbeidspartnere

Tabellen under er en gjennomgang av hendelsene identifisert i BrannROS. For hver hendelse er det identifisert barrierer som enten kan redusere sannsynligheten for at hendelsen skal skje eller redusere konsekvensen dersom hendelsen skulle skje, forebyggende tiltak og mulige samarbeidsaktører. Der det er vist til tilsyn, er hensikten å sikre at brannverntiltak fungerer som forutsatt. «Tilsyn §13» er kortform for tilsyn i særskilte brannobjekter. «Tilsyn §17» er kortform for tilsyn med fyringsanlegg. Tiltak avhengig av personer som tilfeldigvis er på stedet, eks. slokkeutstyr, er ikke tatt med som barriere.

ID	Hendelsestype	Aktuelle barrierer	Forebyggende tiltak	Mulige samarbeidsaktører
1	Brann i høy bygning	Røykvarsler eller brannalarmanlegg, intern varsling eller varsling til vaktsentral eller 110. Branncelleinndeling/-seksjonering. Slokkeanlegg. Stigeledning. Røykventilasjon.	Informasjon. Vurdere behov for tilsyn §13. Prioritet på objekter med blandingsbruk eller der høyde til øverste plan overstiger 9 m. Objektplan*.	Sameie/huseier. Utbygger. Byggesaksavdeling. BST.
2	Brann i bolig	Røykvarsler eller brannalarmanlegg, intern varsling eller varsling til vaktsentral, røykvarsler koblet til trygghetsalarm. Branncelleinndeling. Komfyrvakt. Slokkeanlegg.	Informasjon. Informere om røykvarsler, slokkeutstyr og rømningsveier ved §17-tilsyn. Trygg hjemme.	DLE. BST. Huseier. Forsikring. Hjemmetjeneste og innsatsteam.
3	Ulykke i strømmende vann	Livbøyer ved fiske-/badeplasser Redningsvest.	Informasjon om sikker atferd ved elv og vann. Anbefale grunneiere å pålegge fiskere å bruke flytevest.	Kommune. Grunneiere og elveeierlag. Forsikring. Redningsselskap.

4	Manglende bemanning	-	Minske slitasje (frese fortløpende, huseier setter opp bakkestige). Trivsel på jobb. HMS-instrukser. Dimensjonere for påregnelig fravær. BST/utveksling/vikar fra nabobrannvesen/nabostasjon.	BST. Bedriftshelsetjenesten.
8	Trafikkulykke	Sikkerhetsutstyr i kjøretøy. Midtdeler. Utforming av tunnel/veg. Opplyst vei.	Informasjon. Refleksdagen (kampanje).	Politi. Kommune. Statens vegvesen. Trygg Trafikk. Ambulanse. Taxi.
9	Brann i skole/barnehage	Brannalarmanlegg, varsling til 110. Branncelleinndeling/ – seksjonering. Sprinkleranlegg. Røykventilasjon. Komfyrvakt.	Tilsyn §13. Brannverninformasjon til barn og voksne (Bjørnis, brannvernskolen, brannvernuka). Objektplaner*.	Huseier. Kommune (eier, bruker). Foreldre og ansatte.
10	Brann i helse- og omsorgssenter	Brannalarmanlegg, varsling til 110. Branncelleinndeling/ - seksjonering. Sprinkleranlegg. Heldøgns bemanning.	Tilsyn §13. Objektplan*. Informasjon og motivasjonstiltak. Opplæring av ansatte.	Huseier. Helse- og omsorgstjenesten.
11	Brann i bolig/fritidsbolig med gass/propan	Barrierer som for ID 2. Deteksjon/gassvarsler. Sikkerhetsutstyr på flasker/ventiler.	Informasjon. Tilsyn §17. Tilsyn med oppbevaring for flere husstander/virksomheter iht. Forskrift om håndtering av farlig stoff §23.	Samarbeidsaktører som for ID 2. Huseier. Forsikring. DLE. BST.
13	Hendelse i tunnel	Kameraovervåkning. Deteksjon/gassmåler. Røykventilasjon. Vannforsyning	Informasjon. Tilsyn §13. Objektplan*.	Politi. Statens vegvesen. Trygg trafikk.
16	Ekstremvær - vind	-	Informasjon. Sikker jobb – analyse.	Meteorologisk institutt. Kommunen. Huseier.

17	Brann i et lite batteri	Tilstrekkelig avstand til brennbart materiale. Sikker sone for ustabile batterier. Tiltak for å redusere faren for kortslutning (eks. tape batteripoler på batterier som leveres til gjenvinning)	Informasjon. Ladevettreglene.	DLE. BST.
18	Brann i driftsbygning med dyr	Brannalarmanlegg, varsel til bonde/beboer eller vaktselskap.	Informasjon. Tilsyn i driftsbygninger med fokus på fungerende brannvarsling, varsling ut av tunet, branncelleinndeling, evakueringsrutiner for dyr, tilstand på elektrisk anlegg. Objektplan*.	DLE. Mattilsynet. Bondeorganisasjoner. Norsk landbruksrådgivning. Landbruksavd. i kommunen. BST.
19	Gress- og lyngbrann	Naturlige barrierer i landskapet.	Informasjon. Generelt bålforbud. Forbud når forholdene tilsier det.	Skogsentrepenører. Meteorologisk institutt. Kommunen/friluftsråd. Frivillige organisasjoner. BST.
20	Ekstremvær - styrtregn	-	Informasjon.	Meteorologisk institutt. Kommune.
21	Brann ved større arrangementer/festival	-	Krav om beredskapsplan og ROS-analyse. Objektplan*.	Arrangør. Politi. Kommunen (skjenkebevilling).
22	Kvikkleireskred	-	Oppfølging av reguleringsplaner.	NVE. Kommunen.
26	Brann i bygning med solcelle	Brannteknisk som for øvrige bygninger. Automatisk eller manuell frakobling.	Informasjon. Objektplan*.	Eier. DLE.
28	Mangel på slokkevann	-	Følge opp reguleringsplaner og spørsmål ved prosjektering.	Kommune.
29	Brann i kirke	Brannalarmanlegg, varsling til 110. Slokkeanlegg.	Tilsyn §13. Sikring mot brann/skadeverk utomhus.	Kirkelig fellesråd. Kommunal

			Redningsliste for gjenstander i prioritert rekkefølge. Objektplan*.	kulturminneforvaltning. DLE.
30	Brann i lav bygning med flere boenheter	Brannalarmanlegg, varsling til vaktsentral eller 110, røykvarsler koblet til trygghetsalarm. Branncelleinndeling/-seksjonering. Slokkeanlegg.	Informasjon. Tilsyn § 17.	Huseier. Forsikringsselskap. DLE. Hjemmetjeneste og innsatsteam.
31	Brann i større elektriske anlegg	Innebygd teknisk sikkerhet. Branncelleinndeling/-seksjonering.	Tilsyn §13. Objektplan*.	DLE. Eier.
32	Skogbrann	Naturlige barrierer i landskapet.	Informasjon til skogeiere og befolkningen. Generelt bålforbud. Overvåkning av værforhold og tørke. Ekstraordinært bålforbud. Kartlegging/oppfølging av helårs tilrettelagte bålplasser*. Beredskapsplan*.	Skog- og grunneiere. Skogbruksavdeling i kommunen. Skog- og landbruksnæringen.
33	Cyberangrep	Sikre digitale løsninger	Informasjon. Nettbaserte tjenester fra sikre leverandører. To-faktor identifisering.	Nettverksleverandør. Leverandører av fag- og informasjonssystem.
34	Ulykke på islagt vann	-	Informasjon.	Forsikring. Redningsselskapet. BST.
38	Brann i parkeringskjeller	Branncelleinndeling/-seksjonering. Brannalarmanlegg og/eller slokkeanlegg. Røykventilasjon og/eller ventilasjonsåpning i tillegg til hovedangrepsvei.	Tilsyn §13. Objektplan*.	Huseier. BST. Forsikring.

39	Arbeid i høyden	Takstige/-bru/-trinn. Ferdig oppsatt og sikret bakkestige. Fallsikringsutstyr.	Informasjon og krav til huseier. HMS-instrukser. Øvelse/bruk av utstyret.	Huseier. BST.
40	Brann i skorstein	Oppstillingsvilkår for skorstein fulgt.	Feiing/tilsyn §17. Informasjon.	Huseier. BST. Forsikring.
41	Brann i et stort batteri	Teknisk sikkerhet i batteri/batteribank. Slokkeanlegg. Ladeløsninger tilpasset belastningen, egen kurs/lader ved lading av el.kjøretøy.	Informasjon. Vurdere behov for tilsyn §13. Objektsyn*.	DLE. Boligsameier. Eiere av ladestasjoner og parkeringsanlegg med lademulighet. Bilbergere.
42	Brann i fylleanlegg for gass	Teknisk sikkerhet som rørbruddventiler og lekkasjevarsler. Avstand til omkringliggende bebyggelse/infrastruktur.	Tilsyn iht. Forskrift om håndtering av farlig stoff §23.	Eier. BST.
43	Brann i boligfelt ved tørke	Naturlige barrierer i landskapet. Avstand mellom bygninger i boligfeltet.	Informasjon. Generelt bålforbud. Ekstraordinært bålforbud ved behov*. Vaktrunder*.	Kommunen. BST.
44	Brann i sprengstofflager	Separat oppbevaring av sprengstoff og tennere. Gjerdeplikt. Avstand til omkringliggende bebyggelse/infrastruktur.	Tilsyn iht. Forskrift om håndtering av farlig stoff §23. Objektplan*.	Anleggseier. DSB. BST.

*Behandles i beredskapsanalysen

Vedlegg 3

Feie- og tilsynsgebyr

Dimensjonering av boligseksjonen

Kommunen skal sørge for at røykkanaler i fyringsanlegg som brukes til oppvarming av byggverk, blir feid og ført tilsyn med etter behov (Forskrift om brannforebygging, 2015). Personellressursen knyttet til feiing og tilsyn med fyringsanlegg har vært basert på erfaring. Seksjonen har de siste 5 årene hatt en del fravær på grunn av permisjoner og sykdom. Sammen med effekten av tiltakene som ble gjort for å hindre smittespredning under Covid i 2020 og 2021 har vi nå et etterslep på tilsyn. Dette vises som en økning i planlagt/forventet arbeidsmengde i Figur 1. Det er derfor behov for en vurdering av nødvendig dimensjonering for å sikre at bestemmelsen om feiing/tilsyn etter behov blir overholdt.

Antallet tilsyn og antallet feiinger varierer fra år til år og er i stor grad påvirket av forhold som kjøreavstand, nærhet til veg, mottakelse og tilrettelegging hos huseier, behov for saksoppfølging og om feiing/tilsyn gjennomføres som planlagt etter første gangs varsel. Da feiing og tilsyn i fritidsboliger ble igangsatt i 2019, ble tilsynsobjektene skjønnsmessig fordelt over en tidsperiode på 6 år. Planlagt feiing og tilsyn i fritidsboliger i årene 2019-2025 er derfor ikke tatt med i Figur 1. I løpet av året forventer vi at vi er i mål med første runde tilsyn og vi erfarer nå at feiing og tilsyn i fritidsboliger er mer tidkrevende enn først antatt. I de fleste tilfellene er det behov for feiing og tilsyn oftere enn hvert 12. år. Dette vil føre til en økt arbeidsmengde på dette feltet, se Figur 2 og Figur 3. For fritidsbolig er det lagt vekt på å gjennomføre feiing og tilsyn samtidig[1]. Disse oppdragene er derfor regnet derfor som ett, samlet oppdrag, feiing og tilsyn.

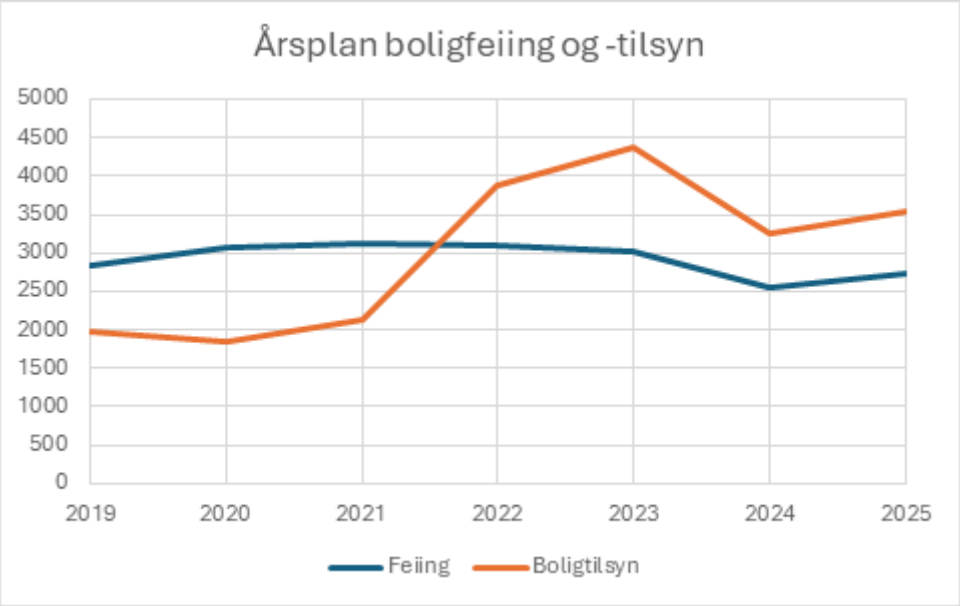

Figur 1: Grafisk framstilling av planlagt arbeidsmengde boligfeiing og -tilsyn, 2019-2025.

I tillegg til ren produksjon av feiing og tilsyn, må det settes av tid til fakturering og oppfølging av registrerte opplysninger, saksbehandling, befaringer, informasjon og faglig oppdatering, fravær som følge av deltakelse i fagprøvenemnda i brannforebyggerfaget i Trøndelag og beredskapsoppgaver utført innenfor normal arbeidstid. Fravær som følge av deltakelse i fagprøvenemnd og utførelse av beredskapsoppgaver godtgjøres separat og belastes derfor ikke regnskapsmessig selvkostområdet, men fraværet må hensyntas ved beregningen av nødvendige årsverk.

Beregnet personellbehov for å ivareta feiing og tilsyn med fyringsanlegg er satt opp i tabellen under. Netto bidrag fra lærling i brannforebyggerfaget, er anslått til 0,25 årsverk.

Tabell 1: Beregnet personellbehov feiing og tilsyn.

Beregnet personellbehov	Ett årsverk [antall oppdrag]	Forfall 2025 [antall oppdrag]	Beregnet personellbehov [årsverk]
Tilsyn bolig	1 200	3 546	3,0
Feiing bolig	2 200	2 720	1,2
Tilsyn og feiing fritidsbolig og seterhus	800	577	1,1
Fakturering og kundeoppfølging ut over rene feie- og tilsynsoppdrag (befaringer, kontroll etter brann eller røygasseksplosjon, kamerakontroll, trekkmålinger osv.), samt faglig oppdatering			0,7
Oppgaver som ikke er en del av selvkostregnskapet*			0,2
Dimensjoneringsbehov boligseksjonen			6,2

* Oppgaver som ikke er en del av selvkostregnskapet: Deltakelse i fagprøvenemnda i brannforebyggerfaget i Trøndelag, informasjon ut over informasjon gitt i forbindelse med tilsyn, beredskapsoppgaver.

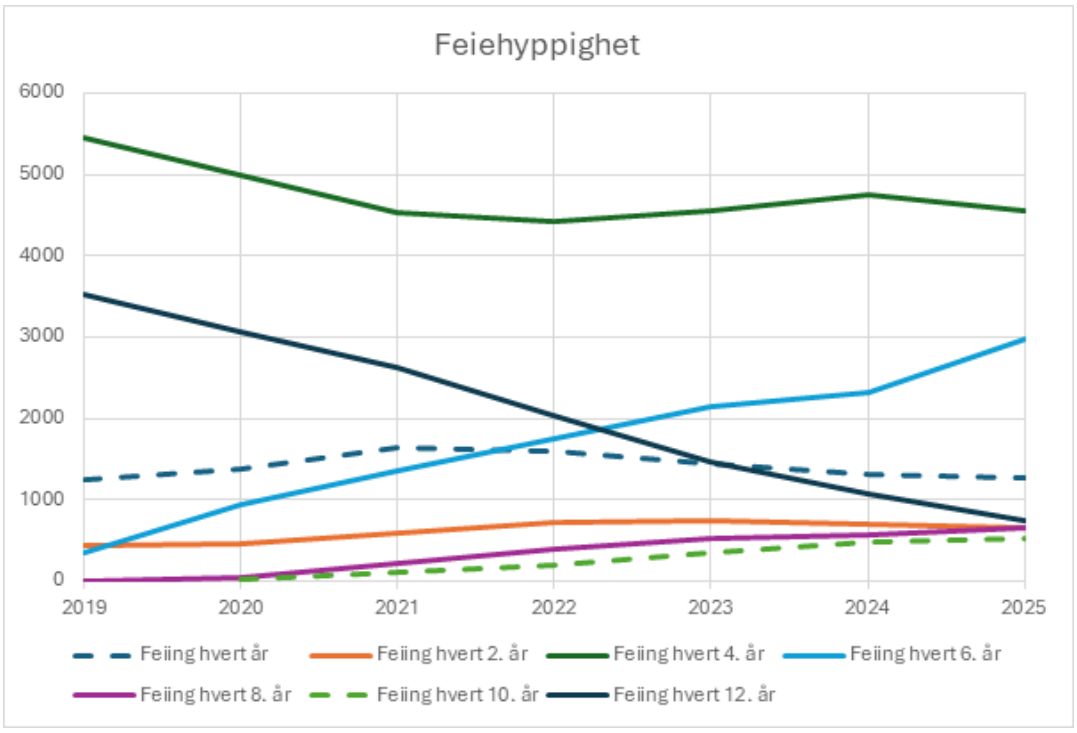

Figur 2: Utvikling av feiehyppighet i perioden 2019-2025.

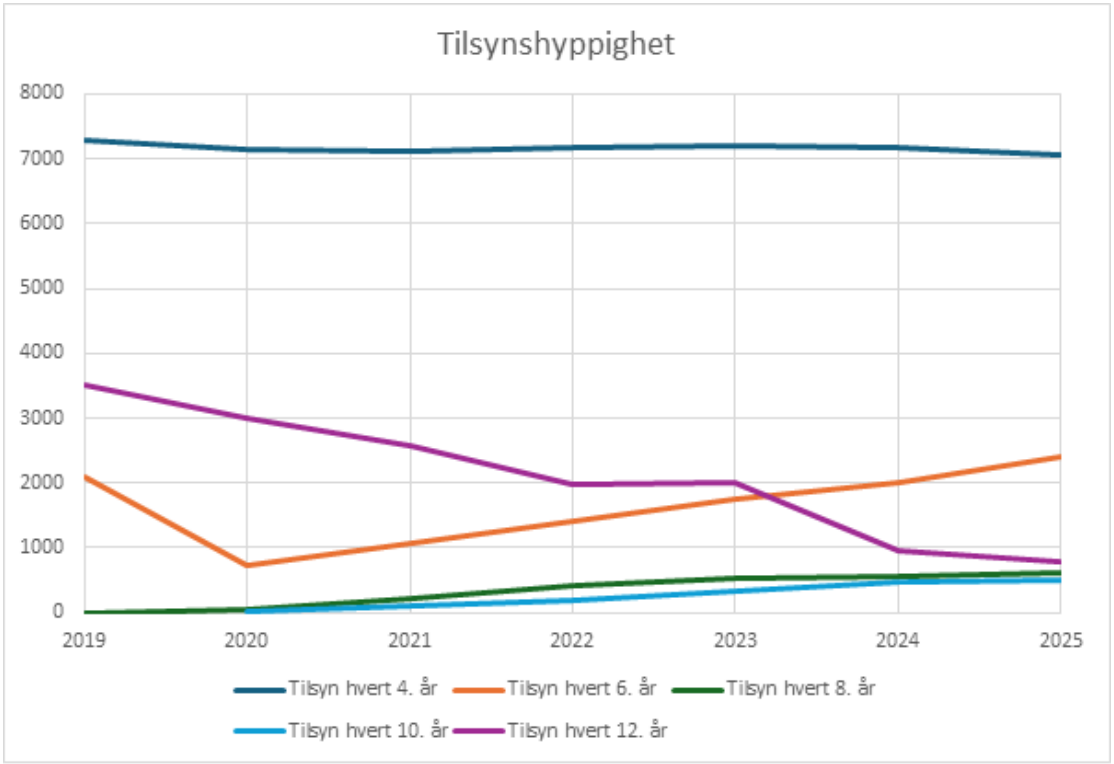

Figur 3: Utvikling av tilsynhyppighet i perioden 2019-2025.

Forenklet gebyrregulativ

Iht. Forskrift om brannforebygging § 17 skal feiing og tilsyn gjennomføres etter behov. Målsettingen med gebyrregulativet i GBR, slik det fremstår i dag, er at behovet for feiing/tilsyn skal gjenspeiles i størrelsen på det årlige gebyret. Hensikten har vært å «premiere» huseiere med gode fyringsvaner og effektive ildsteder, med lavere gebyrsats.

Differensiert gebyrregulativ ble innført i 2009. Som med alt annet holdningsskapende arbeid, er dette et langsiktig arbeid og vi ser at det er lite samsvar mellom størrelsen på gebyret og endringer i fyringsvaner. Samtidig har antallet skorsteinsbranner gått ned (Forebyggendeanalysen 2025 kap. 6.4). Vi mener det derfor kan være hensiktsmessig å forenkle gebyrregulativet noe.

Litteraturliste

Brann- og eksplosjonsvernloven (2002). Lov om vern mot brann, eksplosjon og ulykker med farlig stoff og om brannvesenets redningsoppgaver (LOV-2002-06-14-20). Lovdata. https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2002-06-14-20?q=lov%20om%20vern%20mot%20brann.

Forskrift om brannforebygging. (2015). Forskrift om brannforebygging (FOR-2015-12-17-1710). Lovdata. https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2015-12-17-1710?q=forskrift%20om%20brannforebygging.

GAULDAL
BRANN OG REDNING
IKS